

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

V. Báthory-utca 24. szám.

Telefon: 155—62.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádióné gazdasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 4, ½ évre 2, ¼ évre 1 P.

Budapest, 1935.

XVI. évfolyam, 38. szám.

Szeptember hó 15.

A kunszentmártoni kiállítás

Kunszentmárton, szeptember 11.

Szeptember hó első napjaitól kezdve szokatlanul élénk élet uralkodott Kunszentmártonban. Gyalogosok száza, kocsik tömege sietett az állami elemi iskola épületéhez, ahol a központi kiállítási irodában a kiállítás vezérkara működött, és gondosan megállapított rendszer szerint ugyolyan percek alatt intézett el minden kérést, vagy kívánságot. A céltudatos munka eredményének nyomán lassan kezdtek kialakulni a nagyszabású kiállítás körvonalai. Szeptember hó 7-én, szombaton reggel már teljesen készen várta a 25 termes kiállítás a bíráló bizottságokat és a megnyitásra érkező előkelőségeket.

A megnyitó ünnep

Szeptember 7-én, szombaton délután 4 órákor szorongásig megtelt a község háza nagyterme a kiállítás megnyitására érkezett közönséggel. Molnár Lajos községi főjegyző meleg szavakkal üdvözölte a földművelésügyi miniszter képviselőjét, Megay-Meissner Ernő országos gazdasági főfelügyelőt, Tölgyes István dr.-t, a Faluszövetség igazgatóját és a vendégeket, akiknek sorában ott láttuk Baross Endre dr. országgyűlési képviselőt, Wanke Gusztávot, az OKH elnöki osztályfőnökét, dr. Szabó Margit főorvost, Tóth József vármegyei aljegyzőt, Nagy Gyula szolgabíró, Dercsényi László gazdasági felügyelőt, Fráter Jenőt, a debreceni mezőgazdasági kamara titkárát, Kiss Kálmán bírót, a gazdasági egyesület elnökét, Sz. Bézi Zsigmondot, a tiszakürti gazdakör elnökét és Bozsik Kálmán ipartestületi elnököt. Vitéz Iványi Károly kiállítási elnök tömör szavakban mutatott reá azokra a célkitűzésekre, melyeknek megvalósulását a kiállítástól remélik. Megay Ernő emelkedett ezután szólásra és hazánk mezőgazdaságának sorsalakulását fejtegette a trianoni gyászos

béke óta és rámutatott azokra a feladatokra és kötelességekre, melyeket a magyar gazdának szem előtt kell tartaniok ugy saját, mint az ország egyetemes érdekei szempontjából. Ezután Mezey Lajos, a kerület közszereztetben álló képviselője tett hitvallást a Tiszazug népének élniakarása és céltudatos törekvései mellett és őszinte örömének adott kifejezést, hogy a Faluszövetség Kunszentmártonban oly nagy horderejű mozgalmat kezdeményezett és valósított meg. Tölgyes István dr. köszönte meg most az elismerést és ismertette a Faluszövetség széleskörű munkásságát, melynek egyik szép állomása a kunszentmártoni járási kiállítás.

A megnyitó ünnepség befejezése után, melyen közreműködött a KTE dalárda is, az előkelőségek tüzetesen megtekintették a kiállítást.

Este 8 órákor nagyszámu nézőközönség jelenlétében a műkedvelő gardák versenyének tiszaföldvári szereplői tartották meg előadásukat.

A kiállítás látnivalói

Mozgalmas napja volt a kiállításnak, másnap, vasárnap. Korán reggel a vásártérre igyekeztek a gazdák, ahol a ló- és szarvasmarha kiállításon szebbnél-szebb állatokban gyönyörködhetek. Ugyanekkor folyt a Stefánia-szövetségben a gyermekegészségügyi verseny, melyre Kunszentmártonból és a környékről száz csecsemőt hoztak be az anyák és az orvosokból álló bizottság alapos vizsgálat után számos gyermeket megjutalmazott.

Ezalatt mind sűrűbb sorokban jöttek a látogatók a kiállításra és ámulva szemlélték, hogy a Faluszövetség

Kép a Faluszövetség kunszentmártoni kiállításáról

Megay Meissner Ernő m. kir. gazdasági főfelügyelő, a földművelésügyi miniszter képviselője (1) megtekintti a kiállítást Mezey Lajos országgyűlési képviselő kíséretében (2).

kezdeményezésére, biztatására és alapos előkészítő munkájára mily nagy és értékes anyag gyűlt össze. Mindenki a legnagyobb elismerés hangján nyilatkozott a látottakról. A *Stefánia Szövetség* külön teremben rendezte meg oktató kiállítását, a *Népegészségügyi Múzeum* értékes szemléltető anyagának a hatalmas méretű tornaterem is kicsinek bizonyult. A sűrűn érkező látogatóknak *László József*, az intézet szaktisztviselője tartott magyarázó előadásokat. Különös figyelemmel szemlélték a látogatók azokat a táblázatokat, melyeken a múzeum a *tiszai alsó járásra és Kunszentmártonra vonatkozó egészségügyi adatokat* dolgozta fel érdekes formában. Kétségtelen, hogy az egészségügyi kiállítás gondosan és szakszerűen kiválasztott és elrende-

nézni azt a harmónikus együttműködést, mely az egyesület minden tagját áthatva, valóban szép sikereket hozott.

Két egész termet foglalt el a *buzakiállítás*. A *Faluszövetség* áldozatot nem kimélve, olyan keretek között mutatta be a Tiszazug kincseit, amely valósággal bámolatba ejtette a szemlélőket. A *m. kir. gabona- és lisztkiszérelti állomás* által megvizsgált és fajtánként csoportosított buza- és kalászminták koronázták a vizsgálati lapokat, mint egy évek óta tartó céltudatos törekvésnek megkapó bizonyosságai. A mezőgazdasági termekben csupa szín és üdőség, a zamatos gyümölcsök tömege és kiváló borok sorakoztak fel. A bírálóbizottság örömmel állapította meg, hogy a *tiszazugi borok elsőran-*

lent, mert az ő nemes alkotásaiknak megismerése erőt ad a jelen megpróbáltatásainak elviselésére és reményt nyújt egy szebb és boldogabb jövő elkövetkezésére.

A tiszai alsójárásban született nemzetünk nagy költője: *Szabolcska Mihály*. Az ő emlékének áldozott *szeptember hó 8-án, vasárnap, délután* a Faluszövetség, amikor Tiszakürtön *Szabolcska Mihály emlékünnepet* rendezett. Ezen az ünnepségen részt vettek *Szabolcska László dr. és Mihály*, a nagy költő fiai, *Mezey Lajos dr. és Erődy-Harrach Tihámér dr. országgyűlési képviselők, Tóth József dr. vármegyei jegyző, a törvényhatóság képviselőjében, Tölgyes István dr., a Faluszövetség igazgatója és nagyszámú ünnepelő közönség*. Az emlékünnepe első része *Tiszakürtön*, a hősi emlékszobor előtt zajlott le. A járás dalárdáiból alakított összkar a magyar Hiszekegyet énekelte el, majd *Máthé Sándor* községi főjegyző üdvözölte a vendégeket. *Bószörményi Jenő dr.* szentesi lelkész mondott ezután ünnepi beszédet, melyben emelkedett szavakkal emlékezett meg *Szabolcska Mihályról*, ismertette költészetének alapmotívumait, a vallásosságot, a hazaszeretetet, az anyaszeretetet és valósággal szoborszerűen állította a hallgatóság elé a nagy költőt. Ezután a tiszaföldvári dalárda *Szabolcska-dalokat* énekelt, majd *Mezey Lajos dr. országgyűlési képviselő* méltatta az ünnep jelentőségét, köszönetet mondva a Faluszövetségnek az ünnep megrendezéséért. Miután az összkar elénekelte a Himnusz, a közönség kivonult *Szabolcska Mihály* szülőházának helyére, amelyet a község *Szabolcska Mihály emlékertté* alakított át. Itt *Tóth Dezső* tiszafüredi ref. lelkész mondott imát, megáldotta az elütetett *Szabolcska Mihály emléktölgyet* és koszorút helyezte el. *Tölgyes István dr.*, a Faluszövetség igazgatója lépett most az emlékfához és kegyeletes szavakkal méltatta az ünnepség jelentőségét, hangsúlyozva, hogy nemzetünk nagyjainak tisztelete hatalmas erkölcsi értéket jelent, mert az ő munkájuk és alkotásaik Magyarország boldog korszakára estek és szétéphetetlen lelki kapcsolatot teremtenek *Csonkama-gyarország* és az elszakított területek magyarsága között. Ezután elhelyezte az emlékfá tövébe a *Faluszövetség* hatalmas babérkoszoruját. Most *N. Rabb Gábor* tiszakürti községi főbíró koszoruzta meg az emlékfát, majd *Szabolcska László dr.*, a nagy költő papfia, meghatottan mondott köszönetet a gyönyörű ünnepség rendezéséért és megemlékezett arról az édesanyjáról, aki a nemzetnek e nagy fiát adta. Az ünnepség után Tiszakürt község látta vendégül az előkelőségeket.

Este 8 órakor kezdődött Kunszent-

A kunszentmártoni kiállítással kapcsolatos gyermekegészségügyi verseny elsődijas gyermekei édesanyjukkal.

zett látnivalói mély nyomokat hagytak a közönségben és ez a szemléltető bemutatás nagyobb eredményeket hoz, mint bármi más. Az *Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ, az Országos Központi Hitelszövetkezet* kiállítási csoportja a szövetkezetek áldásos működésével ismertette meg a közönséget. Az *iskolák kiállítása* azt a céltudatos munkát szemléltette, mellyel a járás kiváló tanerői készítik elő a jövő nemzedéket arra a küzdelemre, mely előbb vagy utóbb be fog következni, amikor a gazdaságilag és szellemileg erősebb nép fog diadalmaszkodni. A *kunszentmártoni polgári iskola 25 éves jubileumi kiállítása* különösen értékes volt.

A termek egész sorában szemléltettük a járási iparosainak és kereskedőinek fejlett izlését, lelkiismeretes és alapos munkáját. A *kunszentmártoni Katholikus Legény- és Leányegyesület* majdnem egy egész termet megtöltött tagjainak szebb-nél-szebb munkáival és öröm volt

guak, ami azt jelenti, hogy a gazdák szakértelemmel kezelik szőlőjüket és borukat. Két teljes termet töltött meg a *kézimunkakiállítás*, melyen a járás asszonyai és leányai helyes izlésükről és kezűgyességükről adtak számot.

Vasárnap, délután 2 órakor zajlott le a lovas- és kocsiverseny, melyet ép úgy, mint az állatkiallítást *Gonda Sándor dr.* csépai kórállatorvos készítette elő, oly mintaszerűen, amely minden elismerést megérdemel. Ugyancsak ő rendezte a kiállítás egészségügyi bemutatóját, melyben egészen eredeti módon szemléltette a multat, a kuruzslást, a modern állatorvoslást és annak jövőbeli fejlődési lehetőségeit.

Szabolcska Mihály emlékünnepe

A *Faluszövetség* tisztában van azal, hogy nemzeti nagyjaink emlékének ápolása nagy erkölcsi erőt je-

mártonban a járás dalárdáinak Szabolcska Mihály emlék-dalversenye. A nagy terem zsufolásig megtelt érdeklődőkkel és élvezettel hallgatták az egyes dalárdák műsorszámait. Turchányiné Fegyverneky Piroska Szabolcska költeményeket szavalt el nagy sikerrel.

Szeptember 9-én, hétfőn este a Faluszövetség egészségügyi előadás rendezett filmbemutatóval együtt, melyen Kovács Ferenc dr. orvos tartott értékes előadást. Az érdeklődés oly nagy volt iránta, hogy kedden, szeptember hó 10-én újból meg kellett ismételní. Ez alkalommal zajlott le a *műkedvelő gárdák versenyének* II. része is, amelyben a *kunszentmártoni* együttes szerepelt.

Az egész idő alatt, amíg a kiállítás nyitva volt, igen nagyszámban nézte azt meg a járás közönsége. Szeptember hó 11-én, szerdán este ünnepélyes keretek között zárult be a kiállítás. és ugyanezen alkalommal hirdette ki a Faluszövetség a bírálóbizottságok munkájának eredményét is.

Kik rendezték a nagyszerű kiállítást?

Végére jutottunk a nagy munkának és nem volna teljes a beszámolónk, ha őszinte szívvel köszönetet nem mondanánk mindazoknak, akik úgy a kiállítás, mint az egyes ünnepségek megrendezésében nagy segítségére voltak a Faluszövetségnek és ügybuzgalmukkal, szeretetteljes és kitartó fáradozásokkal lehetővé tették, hogy a Faluszövetség Tiszazugban sokáig emlékezetes alkotómunkát végezhesen. Elsősorban köszönet illeti Mezey Lajos dr. képviselőt, a kiállítás védnökét, valamint v. Iványi Károly állami elemi iskolai igazgató kiállítási elnököt, akik saját ügyüknek tekintették a kiállítást és fáradtságot nem kimélve munkálkodtak annak sikerén. Nemes cselekedet volt ez részünkről, s midőn a Faluszövetség vezetősége nevében megköszönjük áldozatos munkájukat, meg vagyunk győződve arról, hogy a nem kötelességből, de fenkölt lelkük sugallatára a közért önzetlenül végzett működésüket továbbra is Isten áldása fogja kísérni.

A kiállítás rendezőbizottságának minden tagja egy szívvvel és lélekkel dolgozott a sikerért, mégis külön ki kell emelni azokat a közvetlen munkatársakat, akik hónapokon keresztül vezetői és irányítói voltak a szervezés munkájának és amikor megindult a kiállítás elrendezése, az éjt is nappallá téve, majdnem végkimerülésig dolgoztak. Harangozó Mihály titkár az adminisztratív ügyeket intézte, lelkesedéssel és szeretettel, hónapokon keresztül. Önzetlen munkájáért a Faluszövetség különösen hála.

Aki látta a buzakiállítást és látta azt a szeretetet, izlést, mellyel az bemutatásra került, vagy megszemlélte a jubiláló polgári iskola vidéki kereteket messze felülhaladó, izléses kiállítását, az arra a meggyőződésre jutott, hogy ezeket egy kiváló képességekkel rendelkező egyénnek kellett előkészíteni és összeállítani. Turchányi István polgári iskolai tanár a multban is mindenütt tevékeny részt vett a közérdeklő munkákban és a kiállítással kapcsolatban is bebizonyította, hogy tud és akar önzetlenül a közért dolgozni. Berthóty Barnabás, Zolnai Szabó László, mint kiállítási titkárok, hasonlóképpen lelkes támogatói voltak az ügynek. Különös örömrünkre szolgál, hogy e megemlékezéssel egy egészen csekély mértékben viszonzhatjuk munkatársainknak önzetlen fáradozásait, melyeknek méltó elismerése azonban az a siker, amelyet a kiállítás, az ő munkájuk eredménye, elért.

Teljeséggel lehetetlen felsorolni mindazokat, akik e nagy munka keresztülvitelében szívvel-lélekkel támogatták a Faluszövetséget. Ugy a testületek, mint az egyének átértették a kiállítás jelentőségét, megértették annak fontos célját, megértették, hogy ebből a Tiszazug népének mily nagy erkölcsi és anyagi haszna lesz és mindezek tudatában mint egy ember siettek tehetségükkel, tudásukkal és munkájukkal minél tökéletesebb eredményt létrehozni. A legközvetlenebb munkatársakon kívül névszerint nem sorolhatjuk fel ezen önzetlen segítők neveit, de legyenek abban a meggyőződésben, hogy a Faluszövetség teljes mértékben méltányolja nemes fáradozásait és elismeréssel adózik mindazoknak, akik

magyar szívük sugallatára hallgatva, támogatták törekvéseit.

A kiállítás lezárult és eredményei valójában csak ezután fognak kibontakozni. A kezdeményező lépések megtörténtek és alkalmunk volt meggyőződni arról, hogy a Tiszazug népe avatott kezek vezetésében van, akik nem kötelességből, hanem magyar fajuk iránti szeretetből, lelkük egész melegével végzik hivatásszerű küldetésüket. Örtállóí ők valamenynyen nemzetünknek és letéteményesei egy jobb korszak eljövételének.

Legyen áldás további munkájukon, segítse a jó Isten nemes törekvéseit sikerre, hogy hivatásukat betöltve, munkájuk eredményeképpen megérhessék e sokat szenvedett nemzet sötét éjszakájának hajnalhasadását.

WIESER BÉLA.

BELPOLITIKA

Fabinyi Tihamér pénzügyminiszter nyilatkozata

Fabinyi Tihamér dr. pénzügyminiszter genfi tárgyalásainak befejezése után az alábbi nyilatkozatot tette:

— Genfben jövelelem főcélja a Népszövetség pénzügyi bizottságának ülésén való részvétele volt. A mostani ülésnek napirendjén szerepelt annak a kérdésnek megvitatása, hogy *miképpen alakult hazánk pénzügyi és gazdasági helyzete május óta*. A pénzügyi bizottság erre vonatkozóan elsősorban budapesti megbízottjának, Mr. Tylernek jelentését hallgatta meg. Az én expozém főleg az elmúlt költségvetési év

Kép a tiszakürti Szabolcska Mihály-émlékünnepélyről

Tölgyes István dr., a Faluszövetség ügyvezető-igazgatója, koszorút helyez az emlékfára, amelyet azon a helyen ültettek el, ahol a nagy költő szülőháza állt.

pénzügyi eredményeivel, a júliusban kezdődő új költségvetés előirányzataival, a júliusi és augusztusi állami bevételek és kiadások alakulásával, a terméseredményekkel, a gazdasági helyzettel, külföldi adósságainkkal és a bankkamatláb leszállításával foglalkozott.

— Az a benyomásom, hogy sikerült a bizottság tagjait meggyőzőn arról, hogy milyen következetesen dolgozik hazánk nehéz gazdasági és pénzügyi kérdéseinek előbbrevitele érdekében, amelynek sikere nemcsak nekünk, hanem a velünk kapcsolatban álló külföldi pénzügyi és gazdasági köröknek is fontos érdeke.

A pénzügyi bizottság mostani ülészakának befejeztével a *Népszövetség Tanácsa* elé fogja terjeszteni jelentését, amely Genfben és azt követően Budapesten is közzétételre került.

Itt említjük meg, hogy a *Népszövetség tanácskozásaira* elutazott *Kánya Kálmán* magyar külügyminiszter is.

Az eleki választás eredménye

Szeptember hó 8-án, vasárnap, zajlott le az Urbán Péter báró halálával megüresedett *eleki kerületben* kiírt időszaki választás, amelyen *Rubinek István* nemzeti egységpárti és *Reibel Mihály* kereszténypárti jelölt indultak. Az ajánlások alapján *Rubinek István* győzelmét várták, azonban az éles ellenzéki agitáció az utolsó órákban *Reibel Mihály javára döntötte el a küzdelmet*. Izgalmas hangulatban, de egyébként rendben folyt le a választás. A választás végső eredményeként *Rubinek István* 2202, *Reibel Mihály* 2385 szavazatot kapott.

A Népszövetség jelentése hazánk gazdasági helyzetéről

A *Népszövetség pénzügyi bizottsága* közzétette a *Magyarország pénzügyi és gazdasági helyzetéről a Népszövetség Tanácsához intézett jelentését*. A jelentésben a pénzügyi bizottság ismerteti az 1834—35. költségvetési év ideiglenes eredményeit, a július 1-én kezdődő pénzügyi évről szóló költségvetés adatait és elismeréssel állapítja meg, hogy az 1931. és 1934. évek között igen erőteljes csökkentések történtek a költségvetésben. Az 1934/35. évi készpénzhiány nem öltött zavaró arányokat. A kincstár pénzügyi helyzete határozottan erősebb, mint 1934-ben, vagy 1933-ban volt. A gazdasági helyzetre vonatkozóan megállapítja a bizottság, hogy ezidén a gabonatermés jobban sikerült, viszont a hosszantartó nyári szárazság nagy kárt okozott az őszi terményekben. Az 1935. évi első hét hónapjában Magyarország külkereskedelme mennyiségileg majdnem ugyanaz volt, mint az 1934. év meg-

Winckler István dr.,
az új kereskedelemügyi miniszter.

felelő időszakában. A lakosság vásárlóképesége alacsony, az ipari termelés azonban mérsékelt, de állandó emelkedést mutat az utolsó három év alatt. A *mezőgazdasági árak* újabban emelkedtek és ez kihatással volt az ipari árakra is. A pengő a külföldi piacokon határozottan szilárdabb lett és az államkincstár jobb helyzete ezen a nyáron — először több év óta — *mentesítette a kormányt rövidlejáratú kölcsönök igénybevételeinek szükségétől*.

Egymillió pengős segítség a kecskeméti gazdáknak

A Nemzeti Egység Pártjának kecskeméti csoportja az elmúlt héten *Fáy István* főispán elnöklésével értekezletet tartott. *Fáy* főispán válaszolt azoknak, akik szeretnek arra hivatkozni, hogy a kormányzat eddig nem tett komoly lépést az elemi csapásoktól sújtott *Kecskemét* megsegítésére és részletesen kimutatta, miféle segélyezések történtek eddig. A kiosztott palánták, gabonafélék, a rézgalic, pétéis, arzénes szer, nikotin, a permetezési munkadíj, a vetőmag, stb. és a különféle hitelek, amiket mind az elemi csapások enyhítésére juttattott *Kecskemétnek* a kormányzat, *összesen egymillió pengő értékét haladnak meg*. A város részére nagyobb kölcsönt folyósított a Pénzügyi Központ, a tél folyamán fokozott inségmunka lesz, jön a gazdavédelem további kiépítése, továbbá a szüret eredményéhez képest bizonyos holdankénti művelési támogatást is.

MINDEN ÚJ
ELŐFIZETŐ

a falusi
polgár tá-
borát erősíti!

VILÁGKRÓNIKA

Az abesszin olajkutatási szerződés lekerült a napirendről. Az angol kormány kijelentette, hogy a szerződéshez semmiféle köze sincsen, sőt hangsúlyozta azt is, hogy azok az angol állampolgárok, akik esetleg helyet foglalnak a szerződést aláíró angol-amerikai társaságban, a kormány semmiféle támogatására nem számíthatnak. Amerika ugyancsak kijelentette, hogy az Egyesült Államok kormányának sincs köze a dologhoz és nem támogatja a társaságban résztvevő amerikaiakat. Ez a határozott fellépése azt eredményezte, hogy a szerződést aláíró társaság visszalépett az üzletlől.

A helyzet azonban továbbra is igen feszült. A *Népszövetség* szeptember hó 7-én kezdett foglalkozni az olasz-abesszin konfliktus ügyével. Olaszország előterjesztette vádiratát, amire az abesszin kiküldött nagy beszéddel válaszolt. Olaszország kiküldötte, *Aloisi* báró, az abesszin megbízott beszéde alatt elhagyta a Népszövetség tanácskozótermét, miután ezzel is kifejezésre akarta juttatni, hogy Olaszország nem hajlandó a barbár Abessziniát egyenrangú tárgyalófélnek elfogadni. Abessziniá természetesen visszautasította az olasz vádakat, a Népszövetség oltalma alá helyezte magát és a Népszövetséget tette felelőssé, azért, ha az olasz-abesszin konfliktust békés uton nem lehetne elintézni. Olaszország ezzel szemben továbbra is fenntartja eddigi álláspontját, de egyelőre nem lát okot arra, hogy a Népszövetségből kilépjön. *Laval* francia miniszterelnök tovább folytatja erőfeszítéseit, hogy az angol és olasz álláspont között áthidaló megoldást találjon. *Eden* lord és *Sir Samuel Hoare* angol külügyminiszter ugyancsak Genfben tartózkodnak és állandóan tanácskozásokat folytatnak *Lavallal*. Ezeknek a tanácskozásoknak eredményeképpen jött létre az a döntés, hogy a *Népszövetség az abesszin kérdés kivizsgálására és elintézésére ötös-bizottságot küld ki*, amelynek tagjai *Anglián* és *Franciaországon* kívül *Spanyolország*, *Lengyelország* és *Törökország*. A bizottság szeptember hó 8-án megkezdte tárgyalásait.

Szeptember hó 9-én nyílt meg a Népszövetség rendes közgyűlése, amelyen névszerinti szavazással *Benes* cseh külügyminisztert választották meg a közgyűlés elnökévé. Délután a bizottságok elnökeit választották meg. A szociális bizottság elnöke *Apponyi Albertné* grófnő lett.

Angol lapjelentés szerint Franciaország és Olaszország már meg-

egyezték a megkötendő *dunai egyezmény* alapelveiben. Az egyezmény négy szakaszból állana és szavatolná Ausztria függetlenségét, köteleznék az aláíró államokat, hogy ne avatkozzanak egymás belügyeibe, a harmadik szakasz kölcsönösen kizárná egymás megtámadását és végül a negyedik szakasz kimondja, hogy az aláíró hatalmak veszély esetén tanácskozást folytatnak egymással.

„Chester grófja“

Amikor lapunknak ez a száma a nyájas olvasó kezébe jut, „Chester grófja“ már ismét a harmadik napot tölti csonka hazánk szépséges és világhíres városában, s a magyar metropolisz figyelmes és csendes büszkeséggel télt lakói olyan szerető és féltő gondossággal figyelnek arra, hogy a „kedves herceg“ megint olyan kellemes emlékeket halmozzon fel itt-letekor, mint első látogatása alkalmával. Vagy, ha csak lehetséges és mód van rá, még kedvesebbeket. Mert az az a mi küzdő és elesett hazánknak minden lakója tisztában van már, hogy mit jelent nekünk ez a látogatás. Mit jelent az, hogy „Chester grófja“ tulajdonképpen nem más, mint a walesi (welszi) herceg, az angol trón várományosa. Minden angolok szeretetének osztatlan birtokosa. A világ férfidivatjának nemcsak ruházatban, de megjelenésben, lovagias felfogásban, udvariasságban és *wi* módorban is vezére. A „kedves herceg“, hogy az öt világrészre terjedő hatalmas britbirodalom minden részén nevezik. Aki volt már egyszer nálunk négy napig, s azzal távozott, hogy vissza fog jönni, mert sehol a világon nem érezte olyan jól magát, mint Budapesten. Nagy szó volt ez akkor. Idegenforgalmi szempontból szinte felbecsülhetetlen, amit a következmények igazoltak is. S a kedves herceg, aki ura szavának minden körülmények között, el is jött újra. „Chester grófja“ Budapesten van és tíz napig szándékozik nálunk maradni. Ahogy a hírek jelentik, ez alkalommal hazánk egyes vidékeire is ellátogat. Hogy hova, nem tudhatjuk előre. Programját ötletszerűen saját maga szabja meg, s előre nem közli. Mi csak örülünk a kedves herceg elhatározásának, mert biztosak vagyunk benne, hogy amit hazánk nevezetességeiből mint világhíreket meg fog szemlélni, mindaz csak előnyünkre válhatik, s megbecsültetésünket eredményezheti. A magyar vidék és falvak lakói „Chester grófját“ meleg szeretettel és igaz magyar érzéssel fogják fogadni. Mint a virág a nap sugarat, vagy a szomszéd föld az esőt. Ebből a találkozásból a magyar boldogulásnak újabb életerős csirái fognak sarjadzani. Amit adjon is a magyarok Istene!

Évi 6 és 1/4 millió pengős megtakarítás a Közérdekeltségek Felügyelő Hatósága működése nyomán

A Magyar Távirati Iroda érdekes beszámolót adott ki arról, hogy a Közérdekeltségek Felügyelő Hatósága kétszázötven év működése alatt milyen eredményeket ért el. Ez az intézmény 1933 július hó 1-én kezdte meg működését. Tevékenysége három irányban folyik. Elsősorban azoknak a részvénytársaságoknak és szövetkezeteknek üzletvitelét vizsgálta felül, amelyeknél az államnak anyagi érdekeltsége van. 44 ilyen vállalatnál a Felügyelő Hatóság megalakulásától 1935 augusztus 15-ig évente visszatért 3,743.000 pengő megtakarítást ért el.

Tevékenységeinek másik része az önkormányzati testületek (vármegyék, városok, községek) vállalatai, üzemei, intézeteinek felülvizsgálatára irányul. A Felügyelő Hatóság 305 ilyen vállalat és üzem megvizsgálását végezte el.

Harmadik csoportja a Felügyelő Hatóság munkakörébe tartozó alulalakoknak a közérdekű testületek és

egyesületek, amelyek körében a hatóság 105-öt vizsgált felül, még pedig 49 ármentesítő társulatot, 43 vízhasználati társulatot, az Országos Mezőgazdasági Kamarát, 5 mezőgazdasági kamarát és 7 kereskedelmi és iparkamarát. Az önkormányzati testületek üzemeinél és vállalatainál, valamint a közérdekű testületeknél a felügyelő hatóság évente visszatért 2,492.000 pengő kiadáscsökkentést vitt keresztül.

A közvetlen állami érdekeltségű társulatoknál elért 3,743.000 pengő hozzászámításával tehát eddig 6,235.000 pengő az az összeg, amelyet a Felügyelő Hatóság működése az állam, a törvényhatóságok és a közérdekű testületek járulékfizető tagjai részére évi megtakarításként elért.

A közérdekeltségek Felügyelő Hatóságának évi összköltségvetése 60.000 pengő. Ezzel a költséggel sikerült a kormánynak 6 1/4 millió pengős évi költségmegtakarítást elérni.

A tejrendelet végrehajtási utasítása

A földművelésügyi miniszter most adta ki a tej értékesítéséről szóló 6860—1935. számú kormányrendelet végrehajtására vonatkozó rendeletét.

A végrehajtási utasítás a hatálybalépés napjára 1935 október 15. napját állapítja meg. Ettől az időponttól kezdve a tejszállítási törzskeretek megszűnnek és a székesfőváros területén lévő tejipari vállalatok részére külön engedély nélkül lehet tejet szállítani. A rendelet részletesen szabályozza, hogy gazdaságok saját termésű tejuket milyen feltételek mellett szállíthatják akár közvetlenül a fogyasztók részére, akár a viszontelárusítók részére.

A pasztörözött elegytej behozatalára engedélyt csak a székesfőváros

környékén lévő olyan tejszövetkezetek kaphatnak, amelyeknek városi tejellátó üzem gyakorlására iparengedélyük van. Ez lehetővé teszi, hogy a főváros környékén lévő ugynevezett milimári-községek tejtermelésüket a fővárosban közvetlenül is értékesíthessék.

A beltehenészetek tekintetében akként intézkedik, hogy a székesfőváros I., II. és III. építési övezetein kívüli részen tehénállományt beállítani csak abban az esetben lehetséges, ha a tehenészet a székesfőváros határában lévő mezőgazdasági üzemmel kapcsolatos.

Vasuti, hajózási és más közforgalmu fuvarozási vállalat személyszállításra szolgáló kocsijain, járművein,

Takarmánymegtakarítás

Tökéletes egyedi etetés

Takarmány jobb

kihasználása

Nagyobb tejhozam

Teljes tisztaság és

nyugalom

!OLCSÓ!
1000-
SZERESEN
BEVÁLT.

!JÓ!
SZÁMOS
KITÜNTETÉS

DIJMENTES FELVILÁGOSÍTÁS

EGYEDÁRUSÍTÓ ÉS TANÁCSADÓ

STANGA JÓZSEF GÉPÜZLETE

BUDAPEST, IX. RÁDAY-U. 26. sz.

Kép a belga királyné temetéséről.

Az x-el jelölt alak Albert belga király.

illetőleg hajórészein Budapestre személyenként két liternél több tejet, tejszint vagy tejfelt szállítani nem szabad, de ehhez is tejbepozitív igazolvány szükséges. A székesfőváros területén tejárusítási engedélyhez kötött iparnak minősíti a napi ötven liter mennyiséget meg nem haladó tejnek, tejszínnek, tejfelnek, joghurtnak és különleges tejkészítményeknek a kezelés nélkül, utcán át, vagyis üzlethelyiségen kívüli forgasztásra szánt árusítását is.

Rendelkezik a székesfőváros területén piacokon és vásársarnokokban történő tejárusítás tekintetében.

Az államilag gümőkórmentesnek nyilvánított tehenészetből származó tej értékesítésének javítására a földmivelésügyi miniszter az államilag gümőkórmentesnek nyilvánított tehenek után havonként és darabonként legfeljebb két pengőt folyósíthat a termelőnek; ugyancsak ilyen mértékben támogathatja a törzskönyvezett és törzskönyvi lappal ellátott ellenőrzés alatt álló tehenek tulajdonosait.

Intézkedik az új tejiparendedélyek kiadása tekintetében is. A napi ötven liter tejforgalmat el nem érő tejcsarnokok, tejgyűjtőtelepek, tejkereskedelmi és tejtermékeket feldolgozó vállalatok megkezdéséhez és gyakorlásához is iparendedély váltását írja elő. Az egyszerű tejkímérelés folytatásához csak a székesfővárosban szükséges tejárusítási iparendedély és az ország egyéb területén az egyszerű tejkímérelés továbbra sincs engedélyhez kötve, azonban négy hónap elteltével csak egy szállítótól beszerzett tejet szabad kimérniök.

Városonként és községenként a

földmivelésügyi miniszter hozzájárulásának előzetes kikérése nélkül csak egy-egy tejiparendedélyt szabad kiadni. Rendelkezik továbbá az iránt is, hogy ha a városban vagy községben tejipari vállalat már működik, vagy tejszövetkezet van alakulóban, úgy egy második tejiparendedély kiadásához hogyan kell a földmivelésügyi miniszter előzetes hozzájárulását kikérni.

A rendelet az Országos Tejgazdasági Bizottságot 1935 október 31-iki, a Tejtermelők Budapesti Szövetségét, valamint a Tejipari Vállalatok Budapesti Szövetségét 1935 október 14-iki hatállyal feloszlatta.

A tej legkisebb termelői árát a földmivelésügyi miniszter ebben a rendeletben még nem állapította meg.

Borzalmas forgószél Floridában

Az idei esztendőt bátran nevezhetjük az „istencsapások évének”. A mi szerencsétlen hazánkon is végigvont majdnem minden megpróbáltatás, ami a bibliában felsorolt egyiptomi csapásokat juttatja eszünkbe. Az az orkán azonban, amely forgószélszerűen végignyargalta az Egyesült Államok Florida nevű tartományát, még az idei év szomorú eseményei közül is döbbenetesen kimagaslik. Ezernél több a halott. Egy község eltűnt a föld színéről. A vasutvonalat ötven kilométeres szakaszon tönkretette a vihar s a sineket teljesen szétrombolta. A vihart követő felhőszakadás víztömegei egyes he-

lyeken öt méter magasan állanak s a házak falát és tetejét papirdobozok módjára nyomták be. Egyik kikötőben egy ágyunaszádot és egy vándorhajót borítottak fel a zajló hullámok. A Keys-szigetcsoport lakóiról a megszakadt összeköttetés folytán semmit sem tudni. Kiküldött repülők a szigetcsoporton alig észlelnek életjelet. A sebesültek száma az orkán elvonulási helyén sok ezer. A kár szinte kiszámíthatatlan.

Kedvező volt a múlt esztendő születési statisztikája

A Központi Statisztikai Hivatal népmozgalmi adatai szerint 1934 folyamán az országban 194.279 csecsemő született, a halottak száma 129.040 volt s így a születési többlet vagyis a természetes szaporodás 65.230 fő, ami a kivételesen kedvező 1928-as év óta a legjobb eredmény. Ez a javulás elsősorban annak köszönhető, hogy a halandóság 1934-ben kedvezőbben alakult az előző évinél. A halálozások száma ugyanis egy év alatt 864 fővel csökkent, a születéseké viszont 368 fővel nőtt, a népesedés irányzata tehát mindkét oldalon kedvezően alakult. A végleges adatok tehát az ország életterejének növekedéséről számolnak be és kiemelik hazánkat azoknak az országoknak a sorából, amelyeknek életterejét a hanyatlás tizedeli.

A belügyminiszter körrendelete az „Eszmei Jóléti Szövetség” ellen

A belügyminiszter az Eszmei Jóléti Szövetség elnevezéssel kibocsátott hólabda-rendszerű körlevelek kapcsán körrendeletet intézett valamennyi alispánhoz, valamint a rendőség budapesti és vidéki főkapitányához. A rendelet ismerteti az ország lakosságát elárasztó körlevelet s megállapítja, hogy az ilyen eljárás rendszerint csak a kezdeményezők jogtalan anyagi haszonszerzésének céljait szolgálja, mert a mozgalomba később bekapcsolódó egyének a hólabda-rendszer sajátosságai következtében sohasem kapják vissza befizetett pénzüket. A miniszter felhívja ezért az alispánokat, illetve a főkapitányokat, hogy az Eszmei Jóléti Szövetség elnevezés alatt üzött, vagy más hasonló célzatu tevékenységet minden rendelkezésre álló törvényes eszközzel akadályozzák meg s amennyiben akár hivatalos eljárás folyamán, akár magán személyes följelentése folytán ilyen cselekmények elkövetőire vonatkozó adatok jutnának birtokukba, a megtorló intézkedéseket soronkívül tétessék folyamatba.

Németországban tartózkodó gazdajfjainkhoz!

Kedves Fiaim! Tájékoztás végett közlöm, hogy a csoport vezetésem alatt október hó 9-én érkezik Budapestre. A németországi találkozás pontos idejét, vagyis, hogy a különböző vidékeken elhelyezett magyar gazdajfjak hol és mikor tartoznak Berlinben lenni, később fogom a részletes tájékoztatóban közölni. Mindenki úgy készüljön tehát, hogy legkésőbb október hó 6-án fogja elhagyni beosztási helyét és indul Berlinbe. Itt megtekintjük a főváros még nem látott nevezetességeit, továbbá a vásárcsarnokokat, amelyek a magyar exporttermelés szempontjából különösen tanulságosak lesznek.

Kroszko Mihály: Lapodat megkaptam és azt ajánlom, hogy Te is úgy, mint Gaál Imre keresd fel a közeledben lakó magyar ifjakat és beszéljétek meg az indulás idejét, hogy egyszerre utazzatok majd Weimarból Berlinbe. Még közel három heted van, azalatt nyugodtan sorra látogathatod a fiukat. Unokaöcséd természetesen jövőre kijöhet velünk. Ezt majd megbeszéljük különben a télen. — **Fauszt József:** Tartalmas levelednek nagyon megörültem. Köszönöm a fényképeket. Kedves emlékül fogom megőrizni őket. Bizony jól teszi, ha minden fiu gondoskodik néhány fényképről, hogy a jövőben emlékei között lapozgatva ott találja majd azokat a képeket is, amelyek az ifjuság szép emlékeit fogják majd mindig felidézni. A propagandafüzeteket elküldjük. — **Gaál Imre:** Hosszu leveledet, amelyben leírod a magyar lovasokkal való thüringiai találkozásodat, nagy érdeklődéssel olvastam. Thüringiából már évek óta résztvesznek a nyári távlovaglásban a thüringiai lovasok és így őszinte meleg barátság fejlődik ki sok magyar és német család között. Teljesen átéreztem örömeitöket, amikor azt írod, hogy nagy lelkesedéssel ünnepelték a magyar lovasokat Weimarban és lovasmutatványalkkal nagy elismerést vívtak ki. — **Neuberger Ferenc:** A képeket és leveledet köszönettel kézhez vettem. Vendéglátó házigazdádát egész családjával szeretettel üdvözölöm. Ezelőtt 11 évvel voltam náluk, amikor a náluk lévő magyar flut látogattam meg. — **Simon László:** Lapodat köszönöm. Remélem, hogy már találkozottál a közeledben lakó Fauszt Józseffel, mert azt írja, hogy levelezésben áll veled. — **Kreidl János:** Örülök, hogy így sikerült a dolog és azt hiszem,

hogy Te is most bő tapasztalatokkal érkezted meg Duft urékhoz. — **Joós Elek:** Leveledben közölt kívánságodhoz szívesen járulok hozzá. A belíni találkozáson és a kiránduláson természetesen örömmel fogom látni házigazdádát is. Az ígért fényképeket várom. — **Csepregy Antal:** Részletes leveledet érdeklődéssel olvastam. Bizony, sok értékes tapasztalatot lehet szerezní a német kisgazdánál. Látom, hogy minden idődet okosan használtad fel. — **D. Vass József:** Köszönöm a szép fényképeket. Levelednek nagyon megörültem. — **Puhl Imre:** Leipzigból küldött lapodat és leveledet, valamint a fényképet őszintén köszönöm. Irod, hogy milyen boldog vagy, hogy eddig általad

ismeretlen dolgokat láttál, aminek a hasznát már most is érzed. Rokonod is azon a vidéken volt és az életben milyen nagy hasznát látja az ott szerzett tapasztalatoknak. — **Marton Ödön:** Kívánságodat szívesen teljesítem és örülök, hogy beosztási helyeden jól érzed magadat. — **Baán Dénes:** A szép fényképeket nagyon köszönöm. Míhelyt a német fiu megérkezik Magyarországra, elfoglalhatod új helyedet az idejövő német fiu szüleinél. — **Szathmáry Sándor:** Ügyedet felkérésemre Szilágyi Lajos főispán ur kedvezően intézte el és az ő megértésének köszönhetően, hogy a részvételi díj második részlete az árvaszektől már be is érkezett Szövetségünkhez. Így a dolog rendben van. — Az itt fel nem sorolt fiuktól is várom a képeket. Küldjék el pótlólag.

Mindnyájatokat szeretettel üdvözöl

TÖLGYES ISTVÁN DR.
igazgató.

Mi van a szőlőgazdálkodásról szóló törvényjavaslatban?

Darányi Kálmán földmivelségi miniszter elkészítette a *szőlőtermelési és bortörvényjavaslatot*, amely mindenképpen alkalmas arra, hogy ezt a nagyfontosságú termelési ágat átsejtsse az évek óta tartó válságos helyzetben és további fejlődéséhez megnyissa a lehetőségeket.

A szőlőgazdálkodásról szóló törvényjavaslat az ország összes szőlőgazdái és gyümölcstermelői a közös érdekek védelmére *hegyközségek útján érdekképviseletekbe* tömöríti. Gondoskodik továbbá arról, hogy a szőlőmivelés terén a *tultermelésnek gátat vessen* és a minőségi termelés fokozása által a szőlőtermékek értékcsökkenését megkönnyítse.

Azokban a községekben, amelyeknek határában ötven katasztrális hold, vagy annál nagyobb szőlő, illetve gyümölcsterület van, a törvényjavaslat *hegyközségek alakítását rendeli el*. A hegyközségek gondoskodnak a szőlő és gyümölcsösök őrzéséről, a kártevők elleni egységes védekezésről, a borok és gyümölcsök helyes kezeléséről és gazdaságos értékesítésének irányításáról. Az egy-egy törvényhatóság területén gazdálkodó hegyközségeket *vármegyei hegyközségi tanácsokba*, ezeket viszont az *országos szőlő- és borgazdasági tanácsba tömörítik*. A megyei hegyközségi tanácsokon belül hajtja végre a földmivelségi miniszter a szőlőtermelés és borértékesítés irányítását. A javaslat gondoskodik a tultermelés megakadályozásáról, elrendeli továbbá az *országban lévő összes szőlőterületek törzskönyvezését*. A kétszáz katasztrális holdnál nagyobb területű szőlővel rendelkező birtokosok *okleveles szőlőgazdákat kötelesek alkalmazni*.

A bortörvényjavaslatban a bor előállítását, kezelését és forgalomba-

hozatalát szabályozza a földmivelségi miniszter. A javaslat értelmében édes és édeskés borok előállítása csak *besűritett must alkalmazásával, vagy borpárlat hozzáadásával történhetik* és meg nem engedett eljárás alkalmazását, vagy meg nem engedett anyag felhasználását a javaslat hamisításnak minősíti és szigorúan bünteti. Elrendeli továbbá a származás pontos feltüntetését a hamisítások meggátlása érdekében. *A tokajhegyaljai és aszu-borok a jövőben márkázottan kerülnek forgalomba*. Nagy termés esetén a törvényjavaslat felhatalmazza a minisztert, hogy a *feleslegesnek mutakozó borkészletet zár alá vehesse és ezzel a borárak letérését megakadályozza*. Az indokolás szerint ennek az a célja, hogy biztosítsa a megfelelő borárakat. A felesleges készletet zár alá vétele nem sérti a termelő érdekeit, mert a zárolás folytán kialakuló magasabb borárak mellett a szabad készletek eladásával a termelő lényegesen több bevételhez jut. A zárolt készlet kivétel, vagy lepárolás céljából szabadon felhasználható, a zárolást követő termelési években pedig szabad értékesítésre feltétlenül felszabadul.

A földmivelségi miniszter rendelete a bor szeszartalmának kötelező feltüntetéséről.

A földmivelségi miniszter rendelet adott ki, amely szerint *minden borkereskedő köteles a viszonteladó részére szállított bor tényleges szeszartalmát kifejezett szeszartalmát a számlában és a szállításra vonatkozó egyéb okiratokban (szállítójegyzék, juvarlevél, stb.) tételenként, kétszáz kizáró módon feltüntetni*. Az így feltüntetett szeszartalom és a szállított bor szeszartalmának közti nem szabad 0.2 tényleges szeszartalomnál nagyobb eltérésnek lennie.

Minden hangszer

legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolhat a hirneves

Reményi Mihály

hangszertelepén. Budapest, VI./15, Király-utca 58-60.

Kérje 51. sz. díjmentes árjegyzékemet

Milyen Abesszínia kereszténysége?

Abessziniát az általános hit teljesen műveletlen pogányországnak tartja, de ha elolvassuk *Karl Beth* dr. bécsi egyetemi tanárnak az egyik bécsi újságban legutóbb megjelent cikkét, akkor meg kell állapítanunk, hogy a *távoli Abesszínia a keresztény országok közé tartozik.*

Annak ellenére, hogy Abesszínia területén közel ötmillió ember él, akik nem a katolikus hitet vallják, az állam vallása mégis ez, amit a fővárosban és egyébként mindenütt az országban található számos keresztény templom bizonyít. Magától értetődő azonban, hogy a távol keleti Abesszínia kereszténysége sokban, de talán inkább csak formában különbözik az európai kereszténységtől, ami azonban nem jelenti azt, mintha lakói nem lennének keresztények.

A templomok építési módja is eltér az európai keresztény templomoktól. Más a templomok formája, nem olyan a berendezése, mint nálunk, vagy másutt Európában, de ennek az oka nem az, mintha a vallás volna más, hanem csak az, hogy a vallásos építkezés is hozzáidomult valahogy a helyi viszonyokhoz. Éppugy, mint a lakóházak, a templomok is kerek épületek, amelyeknek a közepén van elhelyezve a szentély. A templom épületén kívül széles eresszel fedett szabad udvar van és a hívők legnagyobb része itt gyülekezik, mert *tulzott vallásosságukban alig akadnak olyanok, különösen az egyszerűbb nép közül, akik magába a templomba is bemerészkednének.*

Ez talán még a régi pogányhitnek a maradványa, amikor osztálykiváltság volt az, hogy ki mennyire közel

járulhatott a szentélyhez. De ezenkívül meg lehet találni Abesszínia lakossága ősrégi hitének, a *napimádásnak* a nyomaait a mai keresztény vallásban is, természetesen anélkül, hogy a kereszténység és a napimádás összekeverednék. Így például régi szokás az abesszineknél, hogy keresztény templomaikat is hegyecsúcsra építik,

ami nyilvánvalóan még a régi napimádó korszakból származó szokás, amikor a templomot minél közelebb akarták felépíteni a napistenhez.

Beth tanár tapasztalatai szerint Abesszínia keresztény lakossága erősen vallásos. Nemcsak a miséken vesznek részt, hanem gyakran előfordul az is, hogy *a mise idején ki-vül is eljárnak a templomba és ott félrevonulva hosszas áhitatba merülnek.*

Az Alsok-Sarkad Községi Tejszövetkezet megnyerte perét a Magyar Tej- és Tejtermékforgalmi Rt. ellen

A szerződésben vállalt kötelezettség teljesítéséről különös fogalmi lehetnek a fővárosi *Magyar Tej- és Tejtermékforgalmi Rt.-nak*, amely vállalat önkényes eljárása csak azért nem károsított meg tekintélyes összeggel egy gazdák által álló termelőszövetkezetet, mert annak vezetői keményen állták és visszaverték a támadást.

A tényállás szerint az *Alsok-Sarkad Községi Tejszövetkezet* 1930-ban tejszállításra vonatkozóan szerződést kötött a *Magyar Tej- és Tejtermékforgalmi Rt. budapesti céggel*. A megállapodás értelmében a vállalat a tejtért a budapesti kicsinybeni tejár középárfolyamának 46%-át tartozott fizetni az 1930. év egész tartama alatt.

A Tejtermékforgalmi Rt. azonban röviddel a szerződés megkötése után, *már néhány hét múlva levélben árengedményt kért azzal a megjegyzéssel, hogyha három nap alatt ellenkező*

értékesítést nem kap, azt megadottnak tekintik.

Az Alsoki Tejszövetkezet — mivel az intézkedés joga nem egy embert, hanem a testületet illette — csak január végén válaszolt. Közölte, hogy *ugy az igazgatóság, mint a közgyűlés a vételár leszállítására irányuló kérelmei elutasította és kimondotta, hogy az adás-vételi szerződésnek minden pontjához szigorúan ragaszkodik; hat héttel később pedig azt az értesítést küldte, hogy az árendeményt a februári közgyűlés sem adta meg és hogy a tejjállalat által levont árkülönbötet nem engedi el.* Emiatt ugyan jelenleg nem indít pert, de várakozó állásonra helyezkedik.

Még két ízben kérte a Tejtermékforgalmi Rt. a tej árának leszállítását, azonban minden esetben elutasító választ kapott. Az Alsoki Szövetkezet a tejet továbbra is az eredeti szerződéses áron számlázta és a számlában a szerződéses ár és a tényleg kifizetett ár között mutatkozó különbötet *vételárhátralék gyanánt tüntette fel.* A tejjállalat ezt kifogásolta, majd azzal fenyegetőzött, hogy nem fogadja el a számlát. A szövetkezet ettől kezdve a levont összeget nem tüntette fel a számlán, de közölte, hogy ahhoz való jogát határozottan fenntartja. Ez az összeg 9737 pengőt tett ki. Mivel azonban a tejjállalat tudni sem akart ennek a megfizetéséről, az Alsoki Szövetkezet *per indított 9737 pengő tőke és járulékaik iránt a kaposvári kir. törvényszék előtt.* A törvényszék elmarasztalta a tejjállalatot. A pécsi ítélőtábla azonban elutasította az Alsoki Szövetkezet keresetét.

Végző fokon a *Kuria megváltoztatta a Tábla ítéletét és a Magyar Tej- és Tejtermékforgalmi Rt.-t kötelezte, hogy az Alsok-Sarkad Községi Tejszövetkezetnek 9737 pengő tőkét, ennek 5%-os kamatát és mindhárom foku eljárás költsége fejében 1300 aranypengőt 15 nap alatt megfizessen.*

Az ítélet indokolása kifejti, hogy a tejjállalatnak a *vételár módosítása*

Addis Abeba, Abesszínia fővárosa,

amelynek birtokáért most háború fenyegeti a világot

íránt három ízben is tett ajánlatát a tejszövetkezet egy esetben sem fogadta el. Az a tény pedig, hogy az árendeményt kérő levelekre három nap alatt nem válaszolt, nem jelenti azt, hogy az engedményt megadta, mert a kereskedelmi törvény 320. §-a a már megkötött kereskedelmi ügylet módosítása iránt tett ajánlatra nem vonatkozik. Az Alsóki Szövetkezet leveleiben elfogadási nyilatkozat nincs, sőt azok tartalma éppen az árendemény elfogadása ellen szól, valamint az a tény is, hogy a szállított tejet 1930. évi július haváig az eredeti szerződéses áron számlázta, majd midőn a számlázás módját megváltoztatta, ezt jogfejtéssel tette.

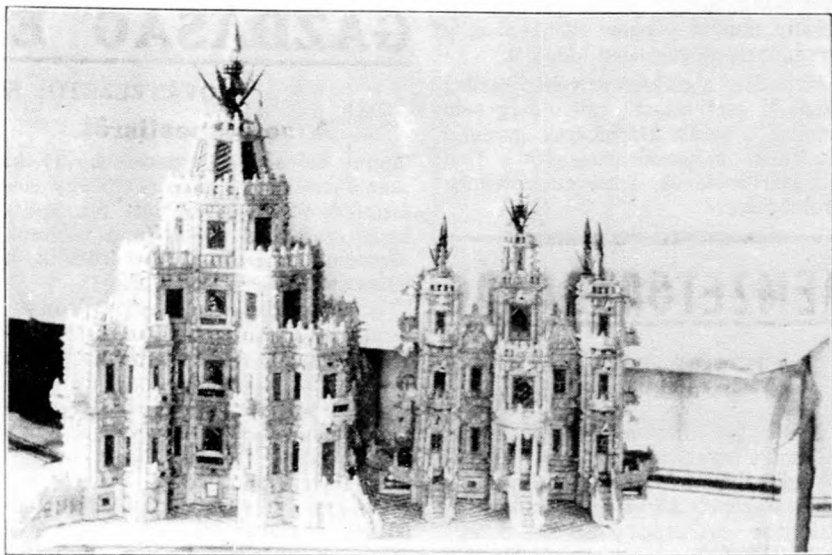
Mindezek alapján tehát az adásvételi szerződés értelmében a tejszállítást köteles a jogtalanul levont összeget megfizetni.

SZÖVETKEZETI ÉLET

A személyi hitel fennmaradása — a kisemberek létevérdéke

A Pesti Hírlap folyó évi szeptember hó 3-iki számában cikket közölt: „Meg kell szüntetni a szövetkezetek előnyös kielégítését” címmel. A cikkíró az OKH kötelékébe tartozó hitelszövetkezeteknek az 1898:XXIII. t.-c. 23. §-án alapuló, illetőleg magának az OKH-nak az 1920:XXX. t.-c. 24. §-ával szabályozott előnyös kielégítési jogát kívánja megszüntetni, vagy korlátozni az adósok érdekében, kizárólag azért, mert e jog gyakorlása — a cikkíró szerint — lehetetlenné teszi arra az adósra nézve, aki valamely hitelszövetkezetnek a tagja, hogy kényszerre utján talpra álljon. Szerinte ugyanis az adós ingóságainak elégtelensége miatt a szövetkezet nem kap rendszerint kielégítést a kényszerre utján és így mielőtt az adós megint valami új ingósága van, követelése lesz, azonnal végrehajtást vezet ellene és a megszerzett ingókat elárvereztetni.

Az élet olyan gazdag az „esetek” kitermelésében, hogy bizonyára ilyen eset is adódhatik, de olyan nagy számban talán mégsem, hogy ezért indokolt volna két 37, illetőleg 15 éve fennálló törvényt megváltoztatni. Az bizony gyakran előfordul, hogy a kényszerre utján került adóstól a hitelszövetkezet előnyös kielégítési joga mellett sem kapta meg a követelést, de olyan esetről egyről sincs értesülés, hogy az adós eleget tett volna a kényszerre utján vállalt kötelezettségeinek s csak éppen az előnyös kielégítésre jogosult szövetkezet nem kapta volna meg a magáét, úgyhogy az egyesség után szerzett új ingókból elégitette ki magát a szövetkezet. Hogy erre sor kerülhessen, ah-

Kép a kunszentmártoni kiállításról

B. Tóth József husz éves fiatalember círokéből készített két „álmopalotája”.

hoz az szükséges, hogy a hitelszövetkezet eleve biztos legyen abban, hogy az adós a jövőben még fog olyan vagyonghoz jutni, amelyből magát majd kielégítheti és ezért kifejezetten lemondjon a követelésének külön kielégítési joga alapján nem fedezett része tekintetében a kvótális kielégítésről. A kényszerre utján joggal bíró hitelezőnek, tehát, ha a hitelszövetkezet erre elegendő vagyoni alapot lát, az egész eljárással tovább törődnie nem kell, ha a követelése és az előnyös kielégítési jog az iratokból kitűnik. Ha ellenben ilyen vagyon nincs elegendő, akkor nyilván be fogja jelenteni, hogy követelésének az előnyös kielégítési joggal nem fedezett értéke (tehát esetleg 100%) erejéig maga is kvótális hitelezőként lép fel. Mert ugyan melyik hitelszövetkezetéről tehető fel az, hogy követelésének egy részét megkapván, az előnyös kielégítési jog alapján lemondana a hátralelő kvótális kielégítéséről, csak azért, hogy el ne veszítse jogát arra nézve, hogy egyszer a távoli jövőben talán lesz még az adós ingója, amelyből az egész hátralékra fedezetet talál?

A cikkíró tehát olyan esetet vesz fel, amely ugyan elképzelhető, de amelyre gyakorlatilag számítani egyáltalában nem lehet. A szövetkezeti törvénynek követelt módosítása egy adóson sem segítene, hanem csak a többi hitelezőkön, akiknek egyedül van kárúru ez a jog, mert előlük vonják el a szövetkezetek — ha van — a fedezetet.

Ártana azonban e jog elvonása, vagy megszorítása éppen azoknak, akiket a cikkíró segíteni akarna, nevezetesen a kisembereknek. A szövetkezeti törvényben ugyanis nem a szövetkezetek megerősítése végett biztosították számukra e jogot, hanem azért, hogy lehetővé tegyék éppen a

legkisebb emberek számára is a hitelnyújtást. Vajjon melyik bank adhat kölcsönt annak a kisembernek, akinek nincs ingatlana? A szövetkezetek megtehetik, mert ha kellő gondossággal ellenőrzik az adósokat, akkor — normális viszonyok között — mindig megtalálják az előnyös kielégítési jog alapján a fedezetet az adós ingó vagyongából. Nem ok nélkül adta meg a törvény a közvetlen kielégítési végrehajtáshoz való jogot az OKH-nak. Csak ez és az előnyös kielégítéshez való jog együttvéve teszik lehetővé személyi kölcsönöknek a gazdák részére való folyósítását.

Azt tartja talán a cikkíró kívánatosnak, hogy a kisgazdák és kisiparosok ne juthassanak több személyi hitelekhez? Mert ilyeneket a kisgazdák és kisiparosok részére rendszeresen csak a szövetkezetek engedélyeznek, amit pedig azért tehetnek meg, mert a szóban forgó külön jogokat a törvény részükre biztosította. Ezen külön jogok teszik lehetővé a személyi kölcsönöknek megtérülését, illetőleg behajtását, amelyetől függ nemcsak az OKH által kibocsátott kötvények biztonsága, hanem a sok száz hitelszövetkezetnek fennmaradása is. Márpedig a hitelszövetkezetek összeomlása elsősorban megint a tagokat és betevőket sújtaná, akik kisemberek és akik üzletrészeket, illetőleg takarékbetéteket vesztenék el.

E jognak esorbíthatatlanul való fennmaradása tehát elsősorban a falusi kisemberek érdeke, amit a bíróságaink helyesen felismerve, a törvényt nagyon is alkalmazták, sőt a Kuria nemrégben a szövetkezetek javára döntötte el azt a vitás kérdést is, hogy az adós követelése is ingó vagyongnak tekintendő. Olyan tartalmu bírói határozat, mint aminőre a cikkíró hivatkozik, teljesen egyedülálló, de ez sem jogerős még. Sőt ugyanaz a já-

rásbíróóság, amely ezt hozta, maga is néhány nappal éppen ellenkezően, a törvénynek megfelelően, döntött.

Egyetlen, a cikkíró szívéhez esetleg közelálló eset miatt talán még sem indokolt a falusi kisemberek személyi hitelének megsemmisítése és a falu hitelszervezetének, a szövetkezeteknek lerombolása.

NEMZETGAZDASÁG

A magyar gazdasági élet alakulása

A Magyar Gazdaságkutató Intézet az elmúlt héten adta ki legújabb gazdasági helyzetjelentését és ebben áttekintő képet ad arról, miképpen alakult a gazdasági helyzet a legutóbbi időkben.

A jelentés szerint az ország gazdasági helyzete, amely 1933-ban érte el mélypontját, egészen 1935-ig lassu, de állandó javulást mutatott. 1935 elején ez a javulás megállott, s bár újabb rosszabbodás sem a mezőgazdaságban, sem az ipari életben nem következett be, a javulás folyamata is megszűnt.

Az 1935-ik év első felében a mezőgazdasági lakosság rendelkezésére álló vásárlóerő valamivel kisebb volt, mint a megelőző év hasonló időszakában. Az oka ennek a körülménynek a folyó év elemi csapásaiban, a késői fagyban, a jégverésekben és a nagy szárazságban keresendő, továbbá abban is, hogy az állattartás rentabilitása is csökkent.

Az ipari termelés az 1935-ik év első felében nem alakult egységesen. Voltak olyan iparágak, amelyekben a termelés csökkent, például a textiliparban, de ezzel szemben voltak olyanok is, ahol a termelés néhol egészen jelentékeny mértékben emelkedett. Junius hónapban az iparban foglalkoztatott munkások létszáma 7 százalékkal nagyobb volt, mint az előző év hasonló időszakában és 37 százalékkal emelkedett az 1933 január havi mélypont óta. Az ország pénzügyi helyzete határozottabb javulást mutat.

Ami a magyar gazdasági helyzet előrelátható alakulását illeti, a Gazdaságkutató Intézet megállapítása szerint feltehető, hogy azok a gazdasági erők, amelyek a gazdasági élet eddigi javulását előidézték, ezután is éreztetni fogják hatásukat.

Tőzsdei megbízásokat

mindennemű értékpapírok, kötvények és záloglevelek vételére és eladására legelőnyösebben teljesít

BARNA BANK, Budapest, V. Nádor-u. 26.
Tőzsdével szemben.
Telefon: 218—16, 104—67.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A sertéspestisről

lapunk folyó évi augusztus hó 11-iki számában írott cikkre nézve egy előfizetők több kérdést tett fel. Mint-hogy ezek a kérdések és a válaszok olvasóink nagyobb részét érdeklik, a választ e helyen adjuk meg:

1. A sertéspestis elleni szérumok, mint a szérumok általában, sőtét, hűvös helyen, felbontatlan üvegekben rendszerint 3 évig megtartják hatásosságukat. Ezen időn túl a szérumok már csak felemelt adagban használhatók, feltéve, hogy egyébként nem romlottak.

2. Azt, hogy az egyes szérumokból és általában az ojtóanyagokból milyen mennyiséget kell a különböző állatoknak befecskendezni s hogy az ojtás alkalmazásánál milyen körülményeket kell figyelembe venni, az ojtóanyagtermelő intézetek az ojtóanyagokhoz mellékelte használati utasításukban írják elő. Ezek a használati utasítások időről-időre a tudomány és az anyagtermelés fejlődésével kapcsolatban változnak, de ezen változások mindig a földművelésügyi minisztérium jóváhagyásával történnek.

3. Sertéspestis elleni szérumot ezidőszerint két intézet termel Magyarországon: a *Phylaxia Szérumtermelő r.-t.* (Budapest, X., Szállás-utca 3.) és a *Laboratórium Védőoltóanyagok termelésére r.-t.* (Budapest, IX., Lónyay-utca 12.).

4. A sertéspestis elleni védőoltás — különösen akkor, ha már az állatok többet betegek vannak — nagyon körültekintő munkát igényel és így természetes dolog, hogy az állatorvos csak akkor tud szakszerű választ adni, ha látja a sertésállományt és megállapítja, hogy vannak az állatok elhelyezve és hogy az egyes csoportokban mennyi elhullás történt, illetve mennyi a beteg. Az elbíráláshoz megfelelő szakértelem kell, amelyet az állatorvos éveken át tartó tanulmány útján szerez meg és így nem lehetséges, hogy ezeket a szaktudományokat rövid ismertetésekben a gazdaközönség is megtanulja és állatorvos igénybevétele nélkül is eredményesen tudjon küzdeni a betegségek ellen. Annál inkább szükség van az állatorvos közreműködésére, mert a legfontosabb az, hogy megállapítsák, hogy milyen betegség lépett fel az állatok között, illetve milyen betegség ellen kell az állatokat megvédeni, azután pedig azt kell megállapítani, hogy ezen célból az adott körülmények között milyen fajta ojtóanyag az, amely a legjobb eredményt biztosítja.

5. Ha az állattulajdonos valami

uton-módon megszerzett szérumot meg nem felelő időben és meg nem felelő betegség esetén fecskendez be az állatokba, azzal nemcsak elpoecskolta a drága szérumot, hanem állatainak az elhullását sem akadályozta meg.

6. Fontos tudni azt, hogy nem minden betegségben szenvedő állat gyógyítható meg. Amíg például az orbáncos beteg gyakran meggyógyítható, a sertéspestisben megbetegedett állatok rendszerint nem gyógyulnak és ezért ezeknek az ojtását leghelyesebb mellőzni, nehogy feleslegesen használtassék el a drága ojtóanyag. A sertéspestisben beteg állatok még akkor is nehezen gyógyíthatók, ha a betegségnek még egész kezdeti szakában vannak, sőt akkor is, ha látszólag még egészségesek, de már lázasak.

Teljesen érthető ennélfogva, ha egy állományban, ahol már elhullás történt, vagy ahol már több beteg van, az ojtásra a betegség nem állítható meg. Ilyen helyen csak a még teljesen egészséges állatok megmentésére kell a főgondot fordítani.

A buza vetésével

általában tanácsos megvárni a gabonalegyek fő rajzási idejének elmúltát, ami rendszerint szeptember második felében éri el tetőpontját, de néha korábban, máskor később következnek be. Ha azonban az idő öszrössé vált s a talaj nedvessége már elegendő a buza gyors és egyenletes csirázására, nem kell feltétlenül bevárni a legyek rajzását, mert bár kívánatos, hogy vetéseink minél csekélyebb mértékben szenvedjenek a gabonalegyektől, viszont megállapíthatjuk, hogy igazi kárt ezek főképpen a kellőleg meg nem bokrosodott, tehát gyenge vetésekben szoktak okozni. Az olyan buzatövek, amelyek már ősszel jól megbokrosodtak s így számos hajtást fejlesztettek, azokban marad még elegendő anyakalászt fejlesztő, sértetlen hajtás, ha némely hajtásuk áldozatul esik is a gabonalegyek álcáinak.

A buzavetőmagot igényelő gazdák részére tudatjuk, hogy a földművelésügyi minisztérium ezidén is folytatja a minőségi termelés előmozdítását célzó buzavetőmag-akcióját. Körülbelül 1500 vagont előzőleg tisztaságra és minőségre hivatalosan megvizsgáltak s így az előirt normáknak megfelelő vetőmag áll rendelkezésére a gazdaközönségnek. Kiseb gazdák forduljanak az illetékes gazdasági felügyelőségekhez, ahol szükségletüket minél előbb jelentsek be. Az akció keretében a vetőmag

nemesítői felárát és a vasúti szállítási költséget a földmívelésügyi kormány vállalta magára; az igénylő gazda csupán a közönséges buzára érvényes budapesti piaci árat fizeti. Kistermelőknek, ha a vetőmagbuzát tengelyen szállítják el a hozzájuk legközelebb eső nemesítő gazdaságból, a kormány a piaci árból is métermázsánként egy pengő engedményt biztosít részükre. Leghelyesebb, ha a kistermelők községenként összeállva, együttesen jelentik be igénylésüket az illetékes *m. kir. gazdasági felügyelőségeknél*.

Kizárólag kistermelőknek kivételesen a jövő évi termésből 15 százalék többlettel természetben való visszadás kötelezettsége mellett is adnak ki a felügyelőségek buzavetőmagot, amíg az erre szánt készlet tart s ha ezt az igénylők idejében kéri.

Bizonyos módozatok mellett a természetben való vetőmagcsere is lehetővé vált; ezekre nézve az illetékes gazdasági felügyelőségek adják meg a szükséges felvilágosításokat.

Reméljük,

hogy hosszú és meleg lesz az ősz; így soká lehet a mezőn legeltetni állatainkat, ami csökkeneti fogja a téli takarmányozás gondjait.

Szerencsések azok is, akik a kiadós augusztusi esők elején mohart, kölest vagy pohánkát vetettek, mert a tarlóvetemények termése, főleg szénája, nagyon becses lesz az ideai takarmányhiányos télen.

Becsüljük meg ezidén különösen a *kukoricaszárat*, mely kellő előkészítés mellett kérődző állataink téli táplálékának főtömegét alkothatja. Mihelyt a csöveket letörtük, azonnal vigyük tető alá száraz és szellős helyre és ne hagyjuk kinn a szántóföldön, hol szél tépi, eső rothasztja, a penész emésztí s így eltűnik belőle csakhamar a tápláló erő, ami pedig tapasztalat szerint gyengébb szénával ér fel. Amit 4—6 héten belül feleltetni nem tudunk, azt tépessük össze *Ásványi szártéppel* vagy szecskázunk fel és így elapítva, répalevéllel vagy más vizenyős takarmánnyal keverve savanyítsuk be. Egy-magában besavanyítani nem sikerül, mert nem lehet körüme a levegőt még a legerélyesebb tiprással se kiszorítani; a levegővel telt résekben pedig megpenészesedik a vermet takarmány.

A másik megbecsülendő takarmány a *cukorrépa-korona*. A répára még kellő időben jött az eső, ezért a melléktermék bőven lesz oly helyeken, hol cukorrépát termelnek. A cukorrépa frissen és besavanyítva etethető igás ökörrrel, fejős tehénnel, juhval, sőt szoptató kocával is. Az állatok csak akkor kapnak tőle hasmenést, ha nagyon földes. Ezért iparkodjunk a földön már szedés közben tisztán kezelni. Ha módunk van rá, *mosása*

is hálás munka. Szarvasmarhával legjobb naponta 40 kg-ot és vele 6—7 kg. szénát vagy szalmát vagy tengeriszárat etetni. A leveles cukorrépafej a jómínőségű fűvel egyenlő táphatású.

A takarmányrépa zöld leveleit normális évekből nem sokra tartjuk, de ezidén jó lesz ezeket is a répa felszedése után gondosan összegyűjteni és állatainkkal feleltetni. A répalevelek 15 kg-ja 1 kg. abrakhoz hasonló mennyiségű tápanyagokat tartalmaz.

Legnagyobb lesz a gazda gondja majd a tél végén, mikor már üres lesz a pajta és a szérűskert. Jó lesz takarmányrozsot, biborherét, őszi keverékeket vetni, hogy legalább április elején szabadítsanak meg ezek a gondoktól!

Apró jótanácsok

A buza-vetőmag mennyiségének megállapítása igen fontos dolog. Tekintettel arra, hogy a nagyszemű buzafajtáknál körülbelül 3 millió buzaszem van egy métermázsában s az apróbszeműeknél ez a szám a 4 milliót is eléri, világos dolog, hogy több vetőmagot kell elvetnünk 1 holdra a nagyobb szemű fajtákból és kevesebbet a kisebb szeműekből. Ha takarékoskodunk a vetőmaggal, akkor erősebb bokrosodásra készítjük a buzát és aránylag sok lesz az értéketlen, bizonytalan beérésű sarjukalásunk. A hazai éghajlati viszonyok között sokkal helyesebb, ha a buza termését az anyakalászokra alapítjuk, tehát inkább a sűrűbb vetés lesz helyénvaló a ritka vetéssel szemben, mert az a vetés, amelyben sok az anyakalász, korábban és egyenletesebben érlik, másrészt legtöbbször nagyobb termést is ad. Tapasztalataink szerint az egész vetési idő átlagában legalább is 100 kg. vetőmagot kell használni kat. holdanként. Kezdetben kevesebbet, később többet. A gazda helyes érzéke és a helyi tapasztalatok adnak legjobb tanácsot.

A szoptató kocának ne adjunk romlékony vagy megsavanyodott (ecetes), avas, dohos, fagyott, rothadó takarmányokat, mert etetésük után a tejet fogyasztó malacoknál egy-kettőre emésztési zavarok állanak elő és elpusztulnak esetleg anélkül, hogy az anyakocán bármiféle kóros elváltozást észlelnénk.

A *fejős tehének igazása* ugy magán, mint közgazdasági szempontból kívánatos. Kellő táplálás mellett a tejtermelés csak 10—20%-kal esik, mit a munka értéke bőven megtérít. Különösen fontos lenne, hogy kiscgazdáink kiterjedtebben jármozzák teheneiket. A legelők hiánya, az istállók szűk és rossz szellőzöttsége miatt is fontos a szabadban való mozgás, másrészt a teheneit igazó kiscgazda az igazathatóság kedvéért sulyt fog helyezni arra, hogy tehenei edzett, csontos, fejlett példányok legyenek, melyek, mint tenyészállatok is legjobban fogják megállni helyüket. Ez is jelentős körülmény, hogy a fejős tehennel egy gyerek vagy asszony fuvarozhat, miközben a férfi más munkában gyümölcsözteszheti munkarejét.

Szétszedve

Munkában

Legujabb szabadalom

„NETTOSPRIC“

dugattyunélküli gyümölcsfapermetező készülék.

Olcsó, nincs benne bőrzés, nem szárad ki, nem romlik, nem kopik. Egy perc alatt szétszedhető és könnyen tisztítható. Alkalmas permetezésre, fertőtlenítésre, megszélésre stb.

Kérjen díjtalan leírást.

Gyártja és forgalomba hozza:

Takács Károly, nyug. Máv. előjáró, Budapest, VI., Kerekes-utca 28.

Kacsáinkat értékesíthetjük 10—12 hetes korban, 2 kg. körüli sullyal pecsenyének; 4—5 hónapos korban, mint huskacskákat vagy pedig a teljesen kifejlesztett kacsákat 2—3 hétig tömjük sósvízben puhára áztatott tengerivel. Egy kacsába beletömhetünk 15 kg. körüli tengerit, mikor is elérünk 40—60 százalékos súlygyarapodást. A teljesen kifejlett kacsákat évente kétszer megkopaszthatjuk; így kapunk — az állat nagysága szerint — 12—15 deka tollat.

Az alsóborsodi ármentesítés

Az alsóborsodi ármentesítés nagy munkája, amely *hatvanezer katasztrális hold termőföldet ment meg a Tiszának az évenként megismétlődő áradásaitól*, újabb jelentősebb állomásához érkezett. Most fejezték be a három kilométeres ároktői körgát kiépítését és rövidesen hozzáfognak a dorogmai körgát megépítéséhez. Borsod és Gömör vármegye 250.000 pengő fordítanak az ármentesítési munkálatok befejezésére, az ezen felül szükséges összeget pedig a most megalakult *Alsóborsodi Ármentesítő Társulat* fogja viselni, melynek érdekelte birtokosai holdankint 1 pengő 16 fillérrel fognak hozzájárulni az ármentesítési költségekhez.

A borsodmegyei ármentesítést követni fogja *Heves vármegye árvíz-sújtotta községeinek mentesítése*. Ez az árvízvédelmi munka 700.000 pengő költségbe kerül, aminek felét az állam folyósítja kölcsönként.

PÁSZTORTÜZ

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

Egy kolozsvári kiskisgazda bucsuztatása

Erdély! Erdély, de messze szakadtól tőlünk! A „kulcsosnak“, a „kincsesnek“ egykor büszkén nevezett Kolozsvárba beült a román. Ott sem ur már a magyar! Magyarságáért védekeznie kell!

Ennek az erdélyi, ennek a kolozsvári magyar védekezésnek most egy legderekabb katonája dőlt ki az élők sorából. Kolozsvár magyarságának, az erdélyi egész Országos Magyar Pártnak, mint a párt alelnökét, kiemelkedő vezéralakját becsülték a „hóstatáit“ hajdu kiskisgazda, a 67-ik életévében elhunyt Szabó Józsefet.

A „Vasárnap“ a művelt magyar kiskisgazdaközönségnek, a magyar fajúknak lévén a lapja, úgy érzem, ha élete küzdelmeiben nem követhetők közelebről, méltó, hogy halálában emlékezzünk az erdélyi magyar kiskisgazdák elhunyt vezérére. Hajdu őseit még Bocskai István fejedelem telepítette a kincses Kolozsvár védelmére, ahol azóta Magyarutcai csillagos öreg református templomuk körül egy erős, dolgos, szorgos tömegben élnek ezek a kolozsvári hajduk. Szántó-vető, kertészkedő, jószágtartó dolgos emberek. Kolozsvár piacát a „hóstatáit“ látják el mindennel.

Bár iskoláikat értelmesen kijárák, rangért, címért, hivatalért a földtől elszakadni nincs hiúságos vágyuk. Sok közülük középiskolával, az egyetemről is visszatért már az ekesszarához. A nyílt, józanészű, rendíthetetlen hűségű, férfias bátorságú Szabó József is többet tanult annál, hogy az oláhok a vásáron eladassák, akár anyagi haszonért, mint árulót, megvásárolhassák. Azért ez a természetben is hatalmas alakú férfiú szónoknak kiváló képességeivel, bölcs tapasztalataival ekként vált vezérévé az oláhtól sanyargatott magyar népének. S doktori diploma nélkül sziklaszilárdan megállotta helyét. Az Országos Magyar Párt kiskisgazda alelnökéül választotta. A Kolozsvári Magyar Párt tagozatában vezetett. A kiskisgazdák hitelszövetkezetét, a gazdasági egyletet, a Bocskai földész-dal-egyletet is bölcsen vezette. A nagymultu kolozsvári református egyház-közönségnek egyik vezető, legrégebbi presbitere volt. A diplomás, nagyműveltségű urak is megbecsüléssel vállalták a józan, okos, becsületes, bátor Szabó József elnöki tisztségét, mert a született vezérnek aranyat ért minden szava, bár gyászjelentésére első helyen írták a „kiskisgazda“ jelzőt... Azért mondom, mondom, ha Erdély jelen nehéz megpróbáltatásaiban magyar marad, ezt jórészen az ilyen Szabó Józsefeknek és hozzá hasonlatos derék kiskisgazdáinknak köszönhetjük! MÓRICZ PÁL

Zöldségfélék téli eltartása

A zöldségféléket szellős, száraz pincében, vagy az udvar egyik védett helyén készített veremben természetes állapotban is eltarthatjuk a téli hónapokon át. Lehet a zöldségféléket fajták szerint csoportosítva, ládákban, homok között is elraktározni, úgyhogy minden egyes zöldségsor felett egy homokréteg legyen. A verembe rakott zöldségféléket szalmatarakkal és deszkákkal védjük a fagy ellen. A télire elrakott zöldségféléknél ügyeljünk arra, hogy teljesen kifejtett, hibátlan és száraz időben kiszedett példányok legyenek s a ládába, homokba való helyezéskor egymással ne érintkezzenek.

Aszalással is megőrizhetjük hosszabb ideig a zöldségféléket, éppen úgy, mint a gyümölcsöket. Kevert-zöldség készítésénél a sárgarépa, petrezselyemgyökér, kalarábé és zellert megtisztítjuk, megmossuk és megkaparjuk, majd egyenletes vastagságu karikákra, vagy csikokra vágjuk, hogy egyenletesen száradjanak meg. Nagyobb fazékban vizet forralunk, a fenék tetejére szitát illesztünk s azon a feldarabolt zöldséget széttergetve, 5—10 percig rajtahagyjuk, hogy a gőz jól átjárja. Akkor eserényeknek a kemencébe helyezük s 2—3 óra alatt kész az aszalvány. Ügyeljünk arra, hogy lehetőleg olyan zöldségféléket tegyünk be egyszerre a kemencébe, amelyek egyazon idő alatt aszalódnak meg, így kalarábé és zeller, petrezselyemgyökér és sárgarépa. Az aszalvány-nak nem szabad törékenynek, zör-

gósnek lennie, akkor szedjük ki, amikor még hajlítható.

Husleves és pörkölt készítésére télen igen jó szolgálatot tesz az aszalt paradicsom. A paradicsomot megmossuk, gerezdekre vágjuk és gőzölés nélkül 6—8 órára a kemencébe rakjuk.

A paprikaszalvány úgy készül, hogy a paprikát magházától megtisztítva, gerezdekre vágjuk és gőzölés nélkül 4—5 órán át aszaljuk. A paprikát fűzerekbe fűzve, lehet tűhely fölött, vagy napon is aszalni.

Csöves kukorica eltevése: Egészen gyenge kukoricacsöveket héjuktól megtisztítva, sós vízben megfőzünk, majd hideg vízben lehűtjük és még egyszer jól átmoszuk. Jó szorosan üvegekbe rakjuk, néhány szem borsot is teszünk közé, aztán felforralt és kihűtött, gyengén sós vízzel leöntve, légmentesen lezárjuk és egy órán át kigőzöljük. A kigőzölést másnap rövidebb időre megismételjük.

Tököt cukros ecetben is el lehet tenni, úgyhogy hámozás után négyzetes darabokra vágjuk és fél-napon át áztatjuk 3 rész ecetből és 1 rész vízből készült, gyengén sós oldatban. Szitára rakva, jól megszáritjuk, majd kilogrammonként félkiló cukrot, negyedliter ecetet és egy citromhéjat számítva, szirupot készítünk, s abba a tököt beletéve, addig főzzük, míg átlátszó nem lesz. Akkor a sziruppal együtt üvegekbe töltjük, légmentesen lezárjuk és sterilizáljuk.

KÁNYA TERÉZIA

Ételreceptek

Rántott törökparadicsom. 1 kiló meghámozott, karikára vágott törökparadicsomot megszórnak, megborsoznak, majd lisztbe, tojásba, zsemlyemorszába mártva, forró zsírban hirtelen kisütjük. Tejfőllel kevert paradicsomlével tálaljuk.

Hamis vesepecsenye. 75 deka marhahúst megdarálunk, sóval, borssal fűszerezük, pogácsákat formálunk belőle, lisztben megforgatjuk és forró zsírban hirtelen kisütjük.

Burgonyás pogácsa. Főtt áttört burgonyát ugyanolyan súlyú liszttel és vajjal, majd pei sóval jól összedolgozunk. Háromszor kinyújtjuk, közben mindig negyedórán pihentetve. Végül ujjvastagságúra kinyújtva, kiszakgatjuk, tetejét tojássárgájával bekenjük, kőmennyaggal meghintjük és megsütjük.

Arany- és ezüstpénzek ára

1935 szeptember hó 10-én.

Aranypénzek tőzsdei jegyzése szünetel.

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 38.5 fillér; kétkoronás 77 fillér; ötkoronás 2 pengő 15 fillér; régi egyforintos 1.07 fillér.

Színezüst kilogrammja 100 pengő.

Az angol király harmadszülött fia és menyasszonya,

akí egy angol arisztokrata család sarja.

H I R E K

Elhagyottan

Kisfalumban az akácfa
Másodszor virágzik.
Itt a tanyán, levele is
Hervadozni látszik.
Ez a szegény vén akácfa
Árva akár én is.
Egyedül van ő is, én is,
Hosszu időt ő sem ér itt:
Levele lehullik.
Én se' birom már itt soká,
Temetőbe lesz a tanyám,
Rám még könny se' hullik.

CSEPPENTŐ IRME
(Tiszabó)

Szépséges Balaton

Szépséges Balaton leáldozó napban,
Füredik a szitáló arany sugarakban.
Biborszínű este éjszínruhát öltött,
Csillagos kőöntnyűt, boglárosat,
lygöngyöst.

Szépséges Balaton csudakék vizére,
Piros alkonyatkor ráhull a nap vére.
Rubinszínű csillag látogtja le lábát,
Ringó habok mossák aranyos orcáját.

TÖRÖK SÁNDOR
(Jászfelsőszentgyörgy)

A Kormányzó Ur Siófokon. Nagy eseménye volt a siófoki Nemzetközi Sporthétnek, hogy szeptember hó 8-án, délelőtt 10 órakor *nagybányai vitéz Horthy Miklós*, Magyarország Kormányzója és felesége autón Siófokra érkeztek. A Kormányzó Ur megtekintette a lovas-sportpályákat és a kikötőt.

Murgács Kálmán-est Tanásiban. A tanási önkéntes tűzoltótestület szeptember hó 14-én, szombaton, este fél 8 órakor a Társaskör színháztermében, *Murgács Kálmán* zeneszerző vendégfellépésével, *műsoros estét* és másnap, vasárnap, ugyanolyan műsorral egybekötött zártkörű *tánmulatságot* tart.

Darányi földmivvelésügyi miniszter megnyitotta a balatonfüredi borhetet. Darányi Kálmán földmivvelésügyi miniszter vasárnap, szeptember hó 8-án, nyitotta meg a balatonfüredi borhetet. A miniszter Cs. Darab József bíró üdvözlő szavai után megnyitóbeszédében tájékoztatta a megjelent gazdatársadalmat a szőlő és bor időszerű termelési és kiviteli kérdéseiről. Meltatta az immár hagyományossá vált balatonfüredi borhét nagy propagandaerejét és szép eredményét. Végül bejelentette a bor- és hegyközségi törvényjavaslat benyújtását. Ezek után a miniszter megtekintette a borkostolót, a szőlő- és borvásárt, valamint a szőlészeti és borászati kiállítást. Délután a miniszter megnézte a Gyönögysbokrétá előadását.

Horthy Miklós-kilátó Balatonalmádin.

amelyet szeptember hó 8-án avatott fel. Darányi Kálmán földmivvelésügyi miniszter.

Sziriusz mester jóslata. Sziriusz mester jóslata szerint szeptemberben még több napokban kedvező időjárás ígérkezik. Szeptember 16-tól az ország nagy részében esni fog. 21-től 30-ig több napokban igen szélszélyes, sőt kritikus időjárást állapít meg. Október hónap első felében még több szép és kedvező napokban lesz részünk. Helyenként esővel, jobban ködös időjárás ígérkezik, reggel 9—10 órától már szép idő lesz. Október 20-tól télies időjárás, hűvös, szel, esős napokban lesz részünk. Itt már éjjeli fagy ígérkezik — fejezi be jóslatát Sziriusz mester.

Magyar lovasleventék diadalutja Thüringiában. Az egész magyar sajtó büszkeséggel és jóleső örömmel emlékezett meg arról a meleg fogadtatásról, amelyben tizenkét magyar lovaslevente részesült Thüringiában. Az ifjakat, akik *Rudnyánszky* Ferenc huszárőrnagy vezetésével indultak el a távoli utra, a thüringiai népies lovas-sportszövetség igazgatója hívta meg a nagyszabású turárra. Leventéink, akiknek sorában a legkülönbözőbb társadalmi osztályok voltak képviselve, egész Thüringiát keresztül lovagolták és mindenütt példátlan ünneplésben részesültek. A lakosság meleg szeretettel fogadta őket, piros, fehér, zöld virágokkal díszítette fel és utjukat is virágokkal szórta tele. Góthában, a hatalmas színházban leírhatatlan lelkesedéssel fogadták a 12 magyar fiút. Az ünnepegyen a tisztikar testületleg jelent meg és külön üdvözölte a magyar lovasokat. Erfurtban a kormányzó köszöntötte őket, a tömeg pedig *Horthy Miklós* kormányzót és *Gombos* Gyula miniszterelnököt éljenzte. A magyar fiúk meglehetősen furdáltak a meleg ünneplést a derék thüringiaiaktól, akiknek ősei valamikor Árpád házi Szent Erzsébetnek, a thüringiai határőrgróf feleségének voltak alattvalói. A forró szeretetet bizonyosan a közös történelmi emlékek magasztossága is fokozta.

A Mezőgazdasági Sajtószemle az öklzerű és haladó gazdálkodás iránti érdeklődés fokozására havonta egy-egy pályatételt tűz ki pénzdíjak és egyéb jutalmak biztosításával. A pályázaton minden magyar gazda résztvehet. A szeptemberi pályatétel így hangzik: „Mit takarmányozzunk 1936 április havában és május havában, takarmányrepeit, takarmányrozsot, vagy olasz perjéből, biborheréből és őszi búkkönyvből álló keveréket és miért?” A pályázatokat szeptember hó 30-ig kérjük a Mezőgazdasági Sajtószemle szerkesztőségének címére (Budapest, V., Báthory-u. 24. sz.) megküldeni.

Filléres gyorsvonatok. Az Államvasutak igazgatósága közli, hogy legalább 500 utas jelentkezése esetében szeptember 15-én a következő filléres gyorsvonatokat indítja: *Budapestről Tapolcára (Balatonfüredén át)*. Ez a vonat a balatonmenti állomásokon megáll, odamenet a leosztás, visszajövet a felszállás meg van engedve. *Budapestről Kőszegre (2 napos vonat)*. Odamenet a leosztás, visszajövet a felszállás csakis Szombathely állomáson van megengedve. *Miskolcra Debrecenbe (Szerencsen át)*. *Törökszentmiklós, Szolnok és Jászberényből Egerbe. Komáromból és Győről Sopronba. Gőrből Balatonfüredre*. Erre a vonatra Pannonhalma, Zirc és Veszprémvársányon is fel lehet szállani.

Meghalt a sashalmi delejes asszony. Szeptember hó 9-én, sashalmi villájában 52 éves korában meghalt *Wunderlich Péterné*, a sashalmi delejes asszony. Közül tiz esztendővel ezelőtt telepedett le Sashalmon *Wunderlich Péter* iparos és rövidesen hirtelen futott a környéken, hogy *Wunderlich felesége* „csodálatos gyógyító képességgel” rendelkezik. Az egyszerű asszony kézzel-ábrával „delejezett” vatta osztogatásával „gyógyította” látogatóit. Az orvosi körök csakhamar felfigyeltek a delejes asszony működésére, sőt kuruzslás címén eljárás is indult ellene. A bíróság azonban felmentette *Wunderlichné*-t, aki később egy orvosi rendelőben működött, ahová ugyancsak seregesen töltöttek a hívők. Három esztendővel ezelőtt betegeskedni kezdett, mint mondta, „elfogyott a delejes ereje”. *Wunderlichné* orvoshoz fordult, aki megállapította, hogy tüdőbaj támadta meg.

Másfélkilós burgonyákat termel egy keceméti hadirokkant. *Fodor* Ferenc keceméti hadirokkant, aki már 19 éve kísérletezik homoki burgonyatenyésztéssel, földjén a legutóbbi burgonyaszüret alkalmával csupa 50—100 dekagrammos példányokat talált. Volt köztük 152 dekagramm súlyú óriási burgonya is. Az egész termést megvásárolták vetőmagnak.

Aki a nemfizető lakójára rágyújtja a házat. A gyulai törvényszék büntetőtanácsa *Sebán* Pál békéscsabai lakost két év félévi börtönnre ítélte azért, mert ez év júniusában afőlötti mérgezésben, hogy a lakója nem fizet s a házból sem akar kimenni, a lakóra rágyújtotta a házat. *Sebán* az ítéletben megnyugodott és kijelentette, hogy neki ez ennyit megér.

Változások a főispáni karban

A főispáni karban különböző változások váltak szükségessé. Így távozik a főispáni székéből vitéz Simon Elemér dr., Sopron vármegye és Sopron szabad királyi város főispánja, hogy a jövőben teljes munkáját a Magyar Vöröskereszt Egylet működésének szentelhesse, amelynek elnöke. Hasonlóképpen megváltik állásától Felsőeöri Nagy Pál, Győr vármegye és Győr szabad királyi város főispánja is, miután a földmivelésügyi miniszter a Tejtermelők Országos Szövetségének elnökévé nevezte ki. Vitéz Simon Elemér utóda Ostffy Lajos, Vas vármegye jelenlegi főispánja, felsőeöri Nagy Pál pedig Radocsay László, Komárom és Esztergom közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék jelenlegi főispánja, akik eddigi állásukat továbbra is megtartják. Felmentették Kozma Györgyöt zemplénvármegyei főispáni állásától, aki a jövőben csak Csongrád vármegye és Hódmezővásárhely főispánságát tartja meg. Zemplén vármegyében az új főispán Fáy István. Békés vármegye főispáni állásába vitéz Ricsó-Uhlarik Béla földmivelésügyi minisztériumi osztálytanácsos kerül. Felmentésüket kérték Hagymássy Zoltán, Tolna vármegye és Kenessey Pongrác, Veszprém vármegye főispánja is. Az előbbinek utódja vitéz Thuránszky László elsőosztályú követségi titkár, az utóbbi pedig vitéz Jákey Ferenc ny. belügyminisztériumi miniszteri titkár lett.

Adómentes cukor az inséges méhesaládok számára.

A pénzügyminisztérium az ősz folyamán inséges jutott méhesaládok téli élelmének biztosítására négy százalékos homokkal denaturált fehér kristálycukrot bocsátott a méheszek rendelkezésére. Az etetőcukrot az Országos Magyar Méhészeti Egyesület osztja ki. Minden méhesalád után hét kiló cukor igényelhető. A cukor ára kilónként ötven fillér, megrendelővelért az egyesülethez kell fordulni. A cukrot az év végéig fel kell etetni a méhesaládokkal.

Megalakult az Országos Baromfi-értékesítő Bizottság.

A Kúlcserkedelmi Hivatalban az elmúlt héten tartotta alakuló ülését az Országos Baromfiértékesítő Bizottság. Az ülésen elhatározták, hogy az összes vidéki baromfiértékesítő gécepontokon helyi bizottságokat állítsanak fel és ezeknek feladata lesz az árak és a vásárlás menetének ellenőrzése. A vidéki bizottságok az egész országban október 1-én kezdik meg működésüket. Ezzel a szervezettel a Kúlcserkedelmi Hivatal biztosítani kívánja a gazdák részére a mindenkor külföldi eladási árak megfelelő paritásos árakat és lehetővé kívánja tenni azt, hogy a magyar gazda az elérhető legjobb körülmények között értékesíthesse baromfi-állományát.

Virág... róza... felhő...

Virág vagyok, parányi kicsiny virág.
Ott csillogok, hol átig lát a világ:
Erdő mélyén, sziklák között,
Csörgedező patak fölött.
A világtól elzárkózva ott lakom,
Ég felé száll andalító illatom...

Róza vagyok illatozó, kis róza,
Illatomat a szél nem messze szórja.
Nem illatozok én másnak,
Csak az én kedves babámnak.
S ha majd egyszer az ősz sírom

[megássa,
Elkullt szirmaim más akkor se
[lássa...

Felhő vagyok reményesővel telve,
Ott vándorlok a bus, magyar egékbe.
Reményeső hull belőlem,
Nincsen semmi gát előttem.
Átszálok az új határon,
Hazám tied életem és halálom...

OSZORÓCZKY FERENC
(Mátraszöllös)

TANÁCSADÓ

Kérdés: Hol lehet eladni és milyen áron a „sikár“-t? (B. I., Nagykorpd.)
— **Felelet:** „Sikár“ alatt milyen halat értenek az Ön vidékén? Ha sügért, akkor csak azt válaszolhatjuk, hogy ez városi piacon nem értékesíthető, mert apró, szájkák hal. Talán a környék falvaiban megveszik.

Kérdés: 1. Mennyi ideig áll el a Tillantin-nal pácolt buza? 2. Lehet-e lóheremagot árpával keverten elvetni? (7197. számú előfizető). — **Felelet:** 1. Valószínűleg úgy érti, hogy meddig izzómentes és így új pácolás nélkül meddig vethető el a Tillantin-nal pácolt buza. Erre válaszuk az, hogy addig, míg izzógős buzával nem érintkezik, felesleges minden újabb pácolás, mert az első sikerült pácolás az izzógő-spórákat megöli. 2. Lehet heremagot árpával keverve is elvetni. Egy kat. holdra 8—12 kg heremagot kell vetni. A lucernát jobb elvetni őszszel, még pedig védőnövény nélkül.

Kérdés: Mikor és hogyan kell a leandert gyökereztetni? (O. F., Mátraszöllös).
— **Felelet:** Bármikor lehet életerős hajtást vízbe téve gyökerezésre bírni.

Kérdés: Hol kapható a szegeshorsó és a pannonbüköny? (P. B. J., Alesut).
— **Felelet:** A szegeshorsó kapható az Országos Magyar Gazdasági Egyesület gazdaságában Tápíószelén; árát nem tudjuk. A pannonbüköny ára 40 pengő, az őszli borsóé 21—23 pengő métermázsánként.

Kérdés: Egrest vadribizli-bokorba, vagy fagyalba jobb-e oltani? (P. I., Berettyóújfalú). — **Felelet:** Legjobb a nálunk is előforduló „arany ribizkebe“ (Ribes aureum) oltani.

Kérdés: Lovaim nagyon rágják a falat, mit tegyek ellene? (8091. sz. előfizető). — **Felelet:** Adjon nekik jó lucernaszénát, bizonyára mézhiányozta anyagcsere-zavarban szenvednek.

Rokkant olvasó. Sz. Valószínűleg a Kőszegi-féle gép volt ez; most már nem készítik.

Kérdés: 1. Miért nem teremnek málnabokraim? 2. Miért nem híznak őthónapos sertéseim? (Dr. Sz. S.-né. Hódmezővásárhely). — **Felelet:** 1. A málna nem terem, mert árnyékban van. 2. A malacok talán bélférgesek s azért nem nőnek, bár jó takarmányt kapnak.

Kérdés: Miért van a cseresznyefámnak erős mézgafofolyás? (Frontharcos). — **Felelet:** A mézgafofolyás általában a fa életerejének gyengülését jelzi; fagyás, kedvezőtlen talaj, jégverés okozta sebesülések, stb. az indító okok. A mézga akadályozza a fa szöveteiben a nedvkepződést; így a fa ellankadva el is pusztulhat.

Kérdés: 1. Helyettesíti-e a miskarolást a méhsértés? 2. Hol kaphatók a görögdió nye termeléséről szóló könyvet? (B. E., Hódmezővásárhely). — **Felelet:** 1. A méhsértés nem vált be, ezért a miskarolást nem pótolhatja. 2. Külön könyv nincs; de a konyhakertészeti könyvekben talál erről is. Így Angyal—Mahács: „Zöldégettermesztés“, ára 5 P; Németh: „Konyhakerti növénytermesztés“, ára 2 P; mindkettő kapható kiadóhivatalunkban a pénz és 20—20 fillér portóköltség előzetes beküldése mellett.

Kérdés: 1. Hogy kell a papsajtot kipusztítani. 2. Melyik a legalkalmasabb fűmag legeltetés céljait szolgáló gyepvetés? (K. I., Orosháza). — **Felelet:** 1. A szőbanforgó földön tessék kapánövényt termelni a fűmag elvetése előtt; így kapálás közben kipusztul a gyom. 2. Legelő létesítésére alkalmas fűmagkeverék: 5 százalék vöröshere, 15 százalék kocsahere, 5 százalék komócsin, 5 százalék sovány perje, 20 százalék taréjos cincor, 10 százalék taracos tippán, 10 százalék angol perje, 10 százalék réti csenkesz, 10 százalék csomós ebr, 10 százalék réti ecsetpázsit.

Kérdés: 1. Ki végezhet tellenőri tanfolyamot és hol? 2. Mi a különbség a szarvasi és gyöngyösi mezőgazdasági iskolák között? 3. Hány százalék emészthető fehérje van a tojásban? (H. F., Csernelháza). — **Felelet:** 1. Kérdésével forduljon Náray Andor gazdasági akadémiai tanár urhoz, Keszthelyre. 2. A szarvasi iskolában főleg csak gazdasági tárgyakat tanítanak, a gyöngyösiben általános művelődési tárgyakat is, az utóbbi az érettségi vizsgával egyenrangú képesítést is ad. 3. A tojásban 27 százalék, a tejben 3,5 százalék, a husban 20 százalék fehérje van. Egy 70 kg-os ember naponta 80 gramm fehérjét és 3000 kalória energiát igényel. Az ember táplálkozásánál nem keményítő-értékben, hanem kalóriában beszélnek.

Kérdés: 1919-ben négy fiamra irattam a tulajdonomban lévő házat azzal a kikötéssel, hogy kötelesek nekem évente 50 kilogramm búzát és 25 kilogramm sertést adni. A haszonélvezeti jogot fenntartottam. Időközben fiam közül kettő meghalt, egyik annyira szegény, hogy nem tud fizetni, a másik meg inkább hajlandó kiköltözni és máshol fizetni lakbért, mint hogy engem eltartson. Mit tehetek, hogy a házamat visszakapjam és annak adhaszam, aki hajlandó engem életem végéig eltartani? (Zs. Gy., M.) — **Felelet:** Mint-hogy fiai nem tartották meg a megállapodást, perelje be őket a bíróságnál a szerződés teljesítéséért. A bíróság azután vagy kötelezi őket a fizetésre, vagy pedig felbontja a megállapodást és a ház felett megint szabadon fog rendelkezni.

Kérdés: *Hogy kell almabort készíteni?* (H. J. D). — **Felelet:** Az almát felvágjuk és zuzón, vagy dézsában megtörjük és azonnal ki is préseljük. Így igen kellemes, édeskés mustot kapunk. Hideg helyen tartva, lassabban erjed és így mlnt mustot tovább is élvezhetjük. Ugy erjesztjük, mlnt a szőlőmustot. Kellemes, gyengébb bort ad.

Kérdés: *1. 1933-ban eladtam egy házat 50 pengős félévi részletfizetésre. A vevő két évig rendszeresen fizette a részleteket, 1935-ben azonban beszüntette a fizetést. Ekkor megbíztam egy ügyvédet, hogy a nemfizető adóst lakoltassa ki. Az ügyvéda ehelyett egyszéki tárgyalást akart tartani és én ebbe nem mentem bele, mert az rám nézre teljesen elnyitlen lett volna. Ennek következtében az ügyvéd lemondott az ügy további viteléről és kérte munkadíjának kifizetését. A bíróság költségeit 77 pengőben állapította meg, ezt azonban én sokallom. Mit tehetek ellene? 2. Két darab ígára használt ténén egyike ügyvédi költségekre lesz foglaltató-e? (G. I. Sóstóhegy.)* — **Felelet:** 1. A bíróság által megállapított ügyvédi költség ellen felfolyamodással élhet. Ebben említse meg, hogy az ügyvéd nem azt akarta csinálni, mlnt amivel Ön megbízta. 2. Csak az egyik ténén foglalás mentes.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

S. J. Bácsalmás. Könyvet csak úgy küldhetünk, ha annak árát előzetesen beküldi a rendelő. — **Ifj. Cs. F. J., Békés-szentandrás.** A 9 kaliberű Steyr katonai pisztoly, nem kapható. Ismétlérendszertű Steyr nincs, csak automata. Ajánlunk 9 mm forgópisztolyt, ára 33 pengő; 635 Steyr-t, ára 80 pengő; 635 Browning-ot, ára 80 pengő. — **T. A.-né, Kezel.** Rejtvényelből közlünk. — **D. I., Rábatötös.** A kinevezés még nem történt meg, a pályázati határidő azonban már lejárt. A hivatalos lapra a feltételeket annak idején pontosan közölte. — **K. J., Ceglédbercel.** Sajnálatos tévedés volt az oka, szíves elnézést kérjük. — **Hartmann Imre, Szomód.** Adam Opel A. G. Brüsselsheim a/M., Németország. — **F. J., Csongrád.** Kérését, sajnos, nem teljesíthetjük, mert lapunk előfizetési ára oly alacsony, hogy a folyton növekvő kiadások miatt inkább arra kell gondolnunk, hogy valamivel emeljük az előfizetési árat. — **Ifj. Sz. J., Pótréte.** Szeptember hó 8-án megjelent számunk közölte egy versét; több közölhető verse nincs. — **F. A., Dévaványa.** Közlünk belőlük. — **G. P., Mezőkövesd.** Sajnálatomra nem közölhető. A tréfa se túlságosan mulatságos, de azért a többi között elcsuszlik.

T R É F Á K

A „rejtvény“

Kohn megkérdezi az iskolából hazajövő Mórickától:

— Na, Móricka, mi volt ma az iskolában?

— Semmi különös — feleli Móricka — a tanító ur rejtvényeket adott fel.

— Rejtvényeket? Például?

— Például tőlem azt kérdezte, hogy mennyi kilencszer nyolc.

Egy és tíz

— Magának meg a feleségének egynek kell lennie!

— Mi tíz vagyunk.

— Hogy-hogy?

— A feleségem az egy és én vagyok a nulla . . .

(Beküldte Guba Péter, Mezőkövesd.)

A részeg logikája

Kovács ur egy éjjel irtó részegen jön haza és lefekszik a felesége mellé. Reggel kábultan ébred, a szemét sem tudja kinyitni és csak úgy mormogja:

— Be undok dolog most felkelni, de hát egyszer mégis csak haza kell menni.

Megfelelt

Grün odamegy a kávéházban Kohnhoz és azt mondja neki:

— Mondd, kérlek, mitől olyan vörös az orrod?

— A büszkeségtől, — feleli Kohn.

— Mire olyan büszke a te orrod?

— Arra, hogy nem dugja bele magát mindenbe.

Sportnyelven

— Kérem, bíró ur, én egy forma-hiba miatt kerültem ide.

— Hogy-hogy?

— A betörés elkövetésekor éppen nem voltam formában.

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, szeptember 15. Ló-, marha- és kirakodóvásár: Baja. — **Állat- és kirakodóvásár:** Kiskundorozsma, Szabad-szállás, Turkeve.

Hétfő, szeptember 16. Állat- és kirakodóvásár: Cigánd (bizonytalan), Drávafok, Gyón, Hédervár (bizonytalan), Jászárokszállás, Kál, Kóka, Kötgyán, Kőtelek, Magyarboly, Magyaróvár, Mezőkeresztes, Mohács, Paks, Sárbogárd, Szany, Szászvár, Szöny, Vámosmikola, Veresegyháza, Veszprém-felsőváros, Zagyvarékas. — **Sertés- és kirakodóvásár:** Ózd. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Somlóvásárhely (bizonytalan), Somogy-szil. — **Kirakodóvásár:** Tatabánya.

Kedd, szeptember 17. Ló-, marha- és kirakodóvásár: Bleske, Patca, Törökoppány, Tamási. — **Sertés- és kirakodóvásár:** Borsodnádasd. — **Marha- és kirakodóvásár:** Csipkerek. — **Állatvásár:** Vajszló.

Szerda, szeptember 18. Állat- és kirakodóvásár: Alsónémedi, Gyöngyösmellék, Püspökhatvan, Városlőd. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Bleske, Gamás, Somogy-szob. — **Sertés- és kirakodóvásár:** Rudabánya. — **Állatvásár:** Székesfehérvár.

Csütörtök, szeptember 19. Sertés- és kirakodóvásár: Bakonycsérnye. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Balatonendrőd, Koppányzántó. — **Állat- és kirakodóvásár:** Sántó, Tiszacséze.

Péntek, szeptember 20. Állat- és kirakodóvásár: Csenger, Szentes. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Gölle, Gyulaj.

Szombat, szeptember 21. Ló-, marha- és kirakodóvásár: Alsóság, Iharosberény, Tab. — **Állat- és kirakodóvásár:** Erdőcsokonya, Szabadszentkirály, Szentes.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

jód táplál

(Beküldte Henszel Mihály Nyiregyházáról.)

2. Szórejtvény.

Tisza a

(Beküldte Höbor Ferenc, Csernelháza.)

3. Szórejtvény.

szalad üvegfedő
(-b)

(Beküldte Szebényi Gizike Geneshátpusztáról.)

A rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 41-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 35-ik számban közölt rejtvények megfejtése:

1. Szórejtvény: **Ovoda.** 2. Szórejtvény: **Előjáró.** 3. Pontrejtvény: **Édesanyám is volt nekem.**

Megfejtették: dr. Máthé Lajosné, Vezér Emil, Nagy György, Kiss Jolánka, Kiss László, Lovas Ilonka, Orosi Pál, Bánki Horváth Sándor, Czeuzi Dezső, Henszel Mihály, Höbor Ferenc, Vargha Anna.

Jutalomkönyvet nyertek: Henszel Mihály (Nyiregyháza) és Kiss Jolánka (Soltvadkert).

A 36-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak szeptember hó 10-én.)

GABONATÓZSDE

Készárúpiac. 77 kg-os tiszavidéki buza 15.40—15.65, felsőtiszai 15.05—15.20, egyebek 14.95—15.10, 78 kg-os tv. buza 15.50—15.80, felsőtiszai 15.20—15.35, egyebek 15.10—15.25, 79 kg-os tv. buza 15.65—15.95, felsőtiszai 15.35—15.50, egyebek 15.25—15.40, 80 kg-os tv. buza 15.80—16.05, felsőtiszai 15.45—15.60, egyebek 15.40—15.50, rozs, pestvidéki 13.80—13.90, más származású 14—14.20, **szórpá,** kiváló 18—19, elsőrendű 17—17.75, közép 16.50—17, **takarományórpá** elsőrendű 15.85—16.25, középminőségű 15.50—15.70, **zab** elsőrendű 16.70—16.80, középminőségű 16.50—16.60, **tengeri** ab Budapest közraktár 15.30—15.40, **buza-korpa,** finom 11.60—11.75, **8-as takarományliszt** 14.40—14.60 pengő métermázsánként.

Határidőpiac. Buza októberre 15.42—15.43, márciusra 16.13—16.14, rozs októberre 14.10, márciusra 14.30, **tengeri** szeptemberre 15.20, májusra 15 pengő méter mázsánként.

VASÁR NAP

BUDAPEST, V., BÁTHORY-U. 24.

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi Rt. heti jelentése). Az elmúlt héten a magpiacra az üzlet továbbra is csendes volt. **Bíborheremag:** Néhány kisebb tétel külföldön elhelyezhető volt. Szőzösbükköny iránt ismét némi érdeklődés mutatkozott, ami az árak némi javulását idézte elő. **Fehérbere:** A német áruszállítás természetszerűleg a belföldön is áresőkkenést okozott és a kínálat megerősödött. **Lucernamag:** A terméskilátások ezidőszertig igen kedvezőek, a kínálat emelkedésével az árak csökkentek. **Lóheremag** irányzata is valamivel csendesebb, bár a terméskilátásokra vonatkozó értesítések továbbra is kedvezőtelnek. **Mákbán** teljes üzletlenség volt, ára csökkent. **A Budapesti Árú és Értéktörzsde hivatalos jegyzései nyersárúért, 100 kg-ként, budapesti paritásban:** Káposztarepce 23.25—23.50, lucerna, nyers, arankás ab állomás 115—130, lóhere, nyers, arankás ab állomás 140—155 pengő métermázsánként.

Abraaktakarmánypiac. Árpakora 13.25, borsóhéj 14, buzakonkoly 12.25, buzákörpa 12, buzatakmányliszt 14.75, kókuszdiópogácsa 14.50, konkolydara 12.75, lenmagpogácsa 15, napraforgópogácsa 14.50, szárított répaszelet 13, repecpogácsa 11.75, rozskonkoly 12.25, rozskörpa 12, rozstakarmányliszt 14.25, tökmagpogácsa 16 pengő métermázsánként.

Tákmányvásár. Réti széna, másodrendű 7.30—8.60, harmadrendű 5.60—7.20, malszén 7—9.20, lucernaszéna 9—11, zabtakarmány 8.20, baltacim 10.20—11.20, alomszalma elsőrendű 4.20—4.80, másodrendű 3.70, zsuzszalma 5 pengő métermázsánként.

Cirolkszál, uradalmi takaró szalma 43—46, kistermelői takaró szalma 41—43, béles szalma, átlagárban 30 pengő méter mázsánként.

Vágómarhavásár. Tarka bika 53 fillér élősúlykilogrammonként.

Borjувásár. Elsőrendű 50—66, másodrendű 52—58, harmadrendű 45—50 fillér élősúlyban, kg-ként.

Tenyészmarhák és jármosókrök. Elsőrendű belföldi jármosókrök (tarka) és beállítani való tinó 40—44, elsőrendű belföldi jármosókrök (felér) 40—44, másfeléves tinók 36—40, másfeléves íszók 36—40, fiatal, friss fejős tehén 55—65 fillér, élősúlyban, kg-ként.

Juhárak. Külföldnek megfelelő, prima, fiatal ürök, darabonként 50 kg súlyban 40—45 fillér kg-ként, gazdaságban, etetés-itatás után mázsálva, 3 kg súlylevonással.

Lóvásár. Igás kocsiló (nehéz, nyugati fajta) 210—500, (könnyű, nyugati fajta) 200—360, alarendelt minőségű 23—130, vágó 15—120 pengő darabonként.

Sertésvásár. Elsőrendű uradalmi nehéz sertés páronként 340 kg-on felül 95—97, közép 340 kg-on alul 90—93, szedett közép 220—260 kg-ig 83—88, könnyű 180—220 kg-ig 76—80, silány 100—180 kg-ig 60—70, elsőrendű öreg nehéz 300

kg-on felül 78—82, szedett öreg másodrendű 64—74, angol sonkasültdő 120—150 kg-ig elsőrendű 78—86, kivételesen 88—92, másodrendű 60—75, export könnyű hátszalonna 20—22 kg-os 140, 15—16 kg-os 140, exportzsír márkázott 159, lehozott félbus nagyban 80—106, vágott sertés 112—124 fillér kg-ként.

Tej és tejtermékek: Teljes tej 32, pasztörözött 40, lefőlözött tej 8, aludt-tej 96—100, tejszín 240—280, tejfel 120—150 fillér literenként. Centrifugált vaj 260—300, főzővaj 240—260, tehénturó 26—80, juhturó 160—200, juhsajt 160—200, emmentáli 260—320, trappista 160—220 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás: Élőbaromfi: Tyúk 180—300, csirke 80—220, rucá 140—200 fillér darabonként. — **Leölt baromfi:** Tyúk 130—160, csirke 120—260, rucá, hizott 120—160, lud, hizott 100—140, libamáj 200—600 fillér kilogrammonként. Teatojás 8—9, főzőtojás és apró 6.8—7.5 fillér darabonként.

Zsir és szalonna: Szalonna, olvasztani való 156—176, sózott, kenyér 160—180, füstölt 180—200, háj 172—196, tepertő, zsíros 180—200, sertészsír, helybéli 170—184 fillér kilogrammonként.

Halpiac: Ponty, élő, nagyság szerint 120—200, haresa 240—400, kárász 80—120 fillér kilogrammonként, rák 10—50 fillér darabonként.

Vad és vadhus: Nyul, bérben 200—400, fogoly 60—130 fillér darabonként.

Fűszer és egyéb. Paprika, édes, nemes 320—400, félédes 260—320, rózsá 200—280, mák, kék 96—120, pergetett méz 130—160, háziszappan, szín 100—120 fillér kilogrammonként.

Zöldség: Sárgarépa esomója 4—10, petrezselyem 4—10, zeller darabja 2—8, kalarábé 3—8, vöröshagyma, makói kilogrammja 12—14, közönséges 9—12, fokhagyma 60—90, cékla 14—24, fejleskáposzta 12—24, savanyított káposzta 40—48, kelkáposzta 18—28, vöröskáposzta 20—36, fejleskápta darabja 5—12, torna kilogrammja 30—100, burgonya, Gülbaba 14—16, őszli rózsá 10—14, nyári rózsá 12—16, Ella 10—12, kifli 18—22 tömör csiperkegomba 100—200, szegfűgomba 100—160, tinórúgomba 80—120, éti vargánya 100—140, szárított 500, zöldpaprika, apró, hegyes 10—20, nagy, töltési való 8—20, tök, főző 8—10, paradicsom 8—14, zöldbab 12—24, vajbab 24—40, sóská 14—24, paraj, tisztított 12—20, feketeterék 12—24 fillér kilogrammonként. Hónapos-terék esomónként 8—10, ugorka 6—24, kovászós 40—50, zöld tengeri csó darabonként 5—10 fillér.

Gyümölcs: Alma 16—70, körte 26—100, szilva, besztecel 20—36, őszibarack 20—120, szőlő 24—80, görögdinnye 8—16, sárgadinnye 10—28, som 24—36, dió 80—180, dióhéj 400—480, mogyoró 360—440, héjazott mandula 400—560 fillér kilogrammonként.

Paprika. Termelői árak Szegeden: Csemege édesnemes paprika 2—2.20, édesnemes paprika 1.80—1.90, félédes paprika 1.40—1.50, elsőrendű paprika 1—1.20, másodrendű paprika 0.60—0.70, harmadrendű paprika 0.30—0.40 P kg-ként, csövespaprika 3—4.20 P füžerenként. **Kalocsán:** Csemege édesnemes paprika 1.60—1.90, édesnemes paprika 1.35—1.55, félédes paprika 1.20—1.35, elsőrendű paprika 0.90—1.15, másodrendű paprika 0.60—0.85, harmadrendű paprika 0.25—0.35, füžeres csövespaprika 0.60—0.80 pengő kg-ként.

Borpiac. A borpiacra a kedvezőtlen időjárás és a kényszerzsúretelések következtében ugy a termelők, mint a kereskedők részéről bizonyos idegesség tapasztalható. Az árak azonnali szűretelésű uradalmi mustoknál 1.60—2, későbbi szűretelésre 1.40—1.60 pengő között váltakoznak a cukorfokoként. Haugsúlyozzuk, hogy ezeken az árakon — bár történnek kötések — általánosságban nagyobb üzlet eddig nem fejlődött ki. Ö-borokban az üzlet nem lényeges, a kommerborok ára a h-fokoként 3—3.20 pengő között váltakozik.

Szész és szeszitalok. A szeszüzletben az üzlet csendes volt és a szeszszesz kategóriák árai is változatlanul zárltak. A kínálat **gyümölcspálinkában** továbbra is szűk korlátok között mozog és az árak élénk kereslet mellett változatlanul szilárdan zárlnak. **Jegyzések:** törkölypálinka 3.60—3.70, seprőpálinka 3.60—3.70, szilviorium, ónyári áru 4.60—4.70, ó-kék áru 5.20—5.40, eperpálinka 4—4.20 pengő, 10.000 literfokoként, III. táblázat szerint + 3% forgalmi adó

Fapiac. A **fenyőfapiac** a nagyban árak szilárdak, a kis eladásnál az erős verseny következtében az árak aránylag alacsonyabbak. A **keményfapiac** forgalma megjavult, dió, köris-, szil- és tölgyfűtő áron lehet elhelyezni. A **tűzfapiac** az szállítási igazolványok díjának emelésével drágultak az árak. A cserhasábfá 322—324, dorong 292—295, a gyertyánhasábfá 322—326, dorong 290—292, az akác-hasábfá 295—305, dorong 280—285 pengő vagononként, budapesti paritásban. Az aprított bükkfa ára 4.40—4.60, a cserfűtő 4.10—4.30 pengő 100 kg-ként, fuvartételben Budapesten házhoz szállítva.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára szeptember hó 9-én. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. **Száz pengőnél többre kerül száz darab:** Angol font 1665—1695; dollár 337.30—341.30; kanadai dollár 330—340; holland forint 228.65—230.65; német márká 136—137.60; svájci frank 110.70—111.65 pengő. **Száz pengőnél kevesebbe kerül száz darab:** Csehszék 14.15—14.35; szerb dinár 7.80—7.95; francia frank 22.30—22.50; lengyel zloty 63.75—64.35; román leu 2.90—3.10; bolgár leva 4—4.15; olasz lira 29.90—30.25; osztrák schilling 80.54 pengő.

KIADÓTULAJDONOS:

„FALU” MAGYAR GAZDA
ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSEGFELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MŰSORA: 1935. SZEPTEMBER 15—21.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap IX. 15

9.15: Hírek. 10—11.10: Egyházi ének és szentbeszéd a belvárosi templomból, mondja Marcell Mihály dr. tb. kanonok. 11.15—12.15: Evangélikus istentisztelet; prédikál Raffay Sándor dr. bányakerületi püspök. 12.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 13.45: „Rádiókrónika.” Elmondja Papp Jenő. 14: Hanglemezek. 15: „A gyomok kártétele és eredményes irtása”. Ifj. Tabajdy Kálmán előadása. 15.45: Toll Árpád és Toll Jancsi cigányzenekara. 16.30: „Az Alföld öntözése.” Gesztelyi-Nagy László előadása. 17: Bertha István szalonzenekara. 17.20: A rádió-tárgysorsjáték húzása. 18.25: Ballon Hedda zongorázik. 19.10: A Ferencváros-Spárta közép-európai kupadöntő-labdarugómérkőzés második félidőjének közvetítése Prágából. 20.05: A Magyar Színház előadásának közvetítése: „Pityu”. Komédia 3 felvonásban. Irta Frank Brunó. Fordította és átdolgozta Török Rezső. **Az I. felv. után:** Sporthírek. **A II. felv. után:** Sporthírek. **Az előadás után:** Hírek, stb. 00.05: Hírek.

Hétfő 16

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „Apróságok régi magyar könyvekről”. (Felolvasás). 10.45: „Dédapánk mint adófizetők”. (Felolvasás). 11.10: Vizjelzés. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Hanglemezek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Bura Géza cigányzenekara. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: A rádió diákfélőrája. „Égi csodák”. 16.45: Időjelzés stb. 17: „Kelet csodáiból”. Baktay Ervin előadása. 17.30: Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 18: A rádió tárgysorsjáték húzása. 19: Izlandi dalok. Éneklő Molnár Imre dr. 19.35: „Gróf Ráday Pál”. Málnási Ödön

dr. előadása. 20.05: „Gáláns stílus a zenében”. Összeállította Lavotta Rezső. 21.30: Hírek, stb. 21.50: Horváth Gyula cigányzenekara. 22.45: Németnyelvű előadás. 23: Guttenberg György jazz. 00.05: Hírek.

Kedd 17

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „A Hernád völgyében.” Irta Sydney Carton. (Felolvasás). 10.45: „Gyermekruhák.” (Felolvasás). 11.10: Vizjelzés. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Stepat Eugén balalajka-zenekara. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Rendőrzenekar. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: Asszonyok tanácsadója. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „Történelmi festészetünk mestere.” Nagy Sarolta dr. előadása. 17.30: Bertha István szalonzenekara. 18.05: A rádió-tárgysorsjáték húzása. 19: Kérnác Pál hegedül. 19.50: „A magyar-csehszlovák válogatott labdarugó-mérkőzés.” Magyar Károly előadása. 20.10: „Menjünk ki a divatból.” Aszlányi Károly, Köpeczi-Bócz Lajos és Polgár Tibor rádiótréfája. 21.10: Hírek, stb. 21.30: „Három olasz csillag.” Hanglemezek. 22.15: Csorba Dezső cigányzenekara. 23: Kertész Miklós jazz. 00.05: Hírek.

Szerda 18

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „Fanny szerelme”. (Felolvasás). 10.45: „A csecsemőgondozás babonái”. (Felolvasás). 11.10: Vizjelzés. 12: Déli harangszó stb. 12.05: Weidinger Ede szalonzenekara. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Endre Béla szólókvartettje. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: A rádió diákfélőrája: „A hegyek sem élnek örökké”. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „A nő az egészségügy szolgálatában”. Kerekessné Hatvány Mária dr. előadása. 17.30: Reisz Pál—Angyal Árpád szalon- és jazz-zenekara. 18: A rádió tárgysorsjáték húzása. 19: Steller Mária magyar nótákat énekel, kísér Bura Sándor ci-

gányzenekara. 19.45: „Lemez a nyaralásról”. Laczkó Géza csevegése. 20.15: A rádió külügyi negyedőrája. 20.30: Az Operaház tagjából alakult zenekar. 21.40: Hírek, stb. 22: A Mándits-zenekar műsora Kalmár Pál énekszámával. 23: Hanglemezek. 00.05: Hírek.

Csütörtök 19

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „Kossuth”. (Két elbeszélés). 10.45: „Történelem a költészetben.” (Felolvasás). 11.10: Vizjelzés. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Radics Lajos cigányzenekara. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Szendy Iona és Kerényi György énekel. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: „Delitündér — Délibáb.” Boromisza Tibor előadása. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „Halak és halászat.” Fischer Frigyes előadása. 17.30: Adler Tibor és Fejér György kétzongorás-műsora. 18.10: A rádió-tárgysorsjáték huzása. 19.15: Zenés részletek a „Pajkos hercegnő” című filmből. 19.45: „Félreismeret állatok.” Gaál István dr. előadása. 20.15: Hanglemezek. 21.20: Hírek. 21.40: Kamarazene. 22.40: Angolnyelvű előadás. 23: Pertis Jenő cigányzenekara. 00.05: Hírek.

Péntek 20

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „Időszerű apróságok”. (Felolvasás). 10.45: „Ifjúsági közlemények”. (Felolvasás). 11.10: Vizjelzés. 12: Déli harangszó stb. 12.05: B. Zala Lili zongorázik, Sz. Kováts Boriska hegedül. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Pátria-hanglemezek. 14.40: Időjelzés, stb. 16.10: „Hogyan tanuljunk iskolásgyermekünkkel”. Aczél Ádammé előadása. 16.45: Időjelzés, stb. 17: Schöpflin Aladár beszél Chelnoky Viktor „Tammuz” című művéről. 17.20: Türr István fuvolázik. 17.45: Sporthírek. 18: A rádió tárgysorsjáték huzása. 19.05: Farkas Sándor cigányzenekara. 19.30: A Bécsi rádióállomás műsorának közvetítése. Előadásra kerül: „A puritának”. Opera 3 felvonásban. Zenéjét szerezte: Bellini Vincenzo. 22: Hírek, stb. 22.20: Az Eröss-Sovinszky szalon- és jazz-zenekar. 23.20: Sárközi Gyula és Sárközi Béla cigányzenekara. 00.05: Hírek.

Szombat

21

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „Egy nagy angol természettudós élete”. (Felolvasás). 10.45: Az Akadémia palotáját ismerteti Gergely Pál dr. 11.10: Vizjelzés. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Hanglemezek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Szervánszky-szalonzene. 14.40: Hírek, piaci árak. 16: „Amíg a fonalból őszí divat lesz.” Közvetítés. 17: Időjelzés, stb. 17.20: Magyary Imre cigányzenekara. 18: A rádió tárgysorsjáték huzása. 19.05: Kertész Miklós jazz-zenekara. 19.40: „Szőlő szőlő, mosolygó alma, csengő barack a nagykörsői gyümölcsplacon.” Móríc Zsigmond felolvasása. 20.10: „Első Kanadai Regénygyár.” Vidám szatirikus rádiófilm hét hangképben. Irta: Kilián Zoltán. Rendező Gyarmathy Sándor. 22.35: Budapesti Hangverseny Zenekar. 00.05: Hírek.

BUDAPEST II. 834.5 m

Vasárnap, IX. 15. 12.40—13.40: Cigányzene. 15—15.40: Éneknégyes. 16.05: Előadás. 16.35—16.55: Cigányzene. 17.05: Utirajz. 17.35—18.20: Szalonzene. 18.35: Előadás. 19.15—19.50: Ének. 19.55—21: Hanglemezek. 21.30—22.05: Szalonötös. — **Hétfő, IX. 16.** 18.05—18.55: Hangverseny. 19.05: Előadás. 19.30—19.55: Cimbalom. 20: Felolvasás. 20.30—22.10: Hanglemezek. — **Kedd, IX. 17.** 17.35: Előadás. 18.10—19.05: Szalonzene. 19.10—19.35: Mezőgazdasági félóra. 19.40: Előadás. 20.05—20.35: Ének, zongora. — **Szerda, IX. 18.** 17.35: Előadás. 18.05—18.35: Szalonzene. 18.40—18.55: Cigányzene. 19.05: Előadás. 19.35—20.35: Hanglemezek. — **Csütörtök, IX. 19.** 17.35: Előadás. 18.10—18.55: Operarészletek. 19: Munkásfélóra. 19.35—20.10: Gordonka. 20.45—22.15: Katonazene. — **Péntek, IX. 20.** 18.05—18.55: Cigányzene. 19: Előadás. 19.35: Elbeszélés. 20.10—21.20: Szalonötös. — **Szombat, IX. 21.** 17.25: Mit üzen a rádió? 18.05—18.40: Cigányzene. 18.45—19: Jazz. 19.10—19.40: Mezőgazdasági félóra. 19.45—20.25: Zongora.